



**JMG – INSTITUTIONEN FÖR
JOURNALISTIK, MEDIER OCH
KOMMUNIKATION**

DET OMVÄNDA PRESIDENTVALET

En kvalitativ studie om medieporträtteringen av
Hillary Clinton och Donald Trump

Ivana Milovanovic
Julia Persson

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Examensarbete i Medie- och kommunikationsvetenskap
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	HT 2016
Handledare:	Nicklas Håkansson
Kursansvarig:	Malin Svenningsson

Abstract

Uppsats/Examensarbete: 15 hp
Program och/eller kurs: Examensarbete i Medie- och kommunikationsvetenskap
Nivå: Grundnivå
Termin/år: HT 2016
Handledare: Nicklas Håkansson
Kursansvarig: Malin Svenningsson

Sidantal: 51
Antal ord: 18 006
Nyckelord: Hillary Clinton, Donald Trump, amerikanskt val, politik, genus, könsstereotyper, nyhetsmedier, porträttering, textanalys.

Syfte: Syftet med denna studie är att undersöka huruvida det finns skillnader och likheter i porträttering av Hillary Clinton och Donald Trump i svenska medier inför presidentvalet 2016.

Teori: Mediologik, nyhetsvärdering, priming, framing, genusteori.

Metod: Kvalitativ och kvantitativ textanalys.

Material: 48 tidningsartiklar från Aftonbladet och Svenska Dagbladet.

Resultat: Resultatet visade att det finns fler skillnader än likheter i porträttering av Hillary Clinton och Donald Trump i svenska medier inför det amerikanska valet 2016. Trump porträtteras på ett mer negativt sätt och beskrivs som inkompetent, icke trovärdig och med få ledarskapsegenskaper. Han får däremot ett större medialt utrymme samt mer utrymme för sin politiska agenda. Hillary Clinton, å andra sidan beskrivs som kompetent, presidentmässig och därmed mer trovärdig som politiker. Vår studie visar inte stöd för flertalet av de genusteoretiska antaganden som ligger till grund för undersökningen. Studien visar bland annat en omvänd könsstereotypisk porträttering, där Trump beskrivs med kvinnliga könsstereotypa egenskaper och Clinton med manliga.

EXECUTIVE SUMMARY

The 2016 presidential election in the United States of America has been widely reported in Swedish media. Hillary Clinton, America's first female presidential candidate, ran against the controversial businessman Donald Trump. Previous studies have shown that there is a distinct difference in how political women and men are portrayed in news media. Men are often referred to as competent and strong leaders, while women are portrayed as insecure and incompetent, and are also often questioned in their professional role. Furthermore, media pays a lot more attention to female politicians appearances. Studies have also shown that men tend to get a clear majority of the media exposure, and that the media tend to prioritize their political agenda over women's.

The lack of representation and unequal portrayal of political women and men constitutes a democratic problem where diversity is not taken into consideration. Media also reinforces social norms and patriarchal structures, which in turn defines and limits opportunities for women in the political world.

The purpose of this study is to examine whether there are differences and similarities in the portrayal of Hillary Clinton and Donald Trump in the Swedish media before the presidential election. The essay is based on three issues: in what way do Swedish media portray Hillary Clinton, in what way do Swedish media portray Donald Trump, and are there any differences or similarities in the portrayal through a gender perspective? To answer these questions, the study is based on a qualitative text analytical method. We used 48 articles from two of the most popular Swedish newspapers, Svenska Dagbladet and Aftonbladet.

The theoretical framework of this study is constituted by theories regarding media's position of power in society and its correlation with people's opinions, such as media logic and framing, combined with theories about gender studies and previous research about media's portrayal of women and men in politics.

The main results show that there are more differences than there are similarities in the portrayal of Hillary Clinton and Donald Trump in Swedish news. Trump is portrayed in a negative way and is often described as incompetent and unreliable with few leadership qualities. He, however, gets more media exposure and also more room for his political agenda. There are not one article regarding Clinton exclusively, but several regarding Trump. Clinton is mainly portrayed in a neutral or positive way, where the journalists describe her as competent and presidential, which gives her presidential credibility. No emphasis is placed on the candidate's private sphere or on their appearances. We noted a difference in how the candidates were portrayed on the basis of gender stereotypical characteristics, where we saw that the traditional gender roles were reversed at times. Even if Clinton, at times, was portrayed according to previous research, where women are inferior to men, we also noted that Trump wasn't portrayed as political men usually are. He, in fact, was portrayed with attributes that political women usually have been referred to.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INTRODUKTION	2
1.1. Hypotes	3
1.2. Inomvetenskaplig relevans.....	3
1.3. Bakgrund.....	4
1.3.1 Amerikanska val.....	4
1.3.2 Hillary Clinton	4
1.3.3 Donald Trump	5
2 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR.....	6
3 TEORETISKT RAMVERK.....	6
3.1 Medieteoretiska antaganden.....	6
3.1.1 Medielogik.....	6
3.1.2 Nyhetsvärdering.....	8
3.1.3 Priming och framing.....	8
3.2 Genusteoretiska antaganden.....	10
3.2.1 Genusforskning	10
3.2.2 Genus i nyhetsmedier	13
3.3 Sammanfattning	14
4 METOD.....	15
4.1 Metodval.....	15
4.2 Textanalytisk metod.....	16
4.3 Textanalytiskt verktyg	16
4.4 Material och urval	17
4.4.1 Urval av tidningar	17
4.4.2 Aftonbladet.....	17
4.4.3 Svenska Dagbladet	18
4.4.4 Urval av artiklar.....	18
4.5 Tillvägagångssätt	18
4.6 Diskussion av metod	20
5 RESULTAT OCH ANALYS.....	21
5.1 På vilket sätt porträtteras Hillary Clinton och Donald Trump i svenska medier?	21
5.1.1 Allmänt om artiklarna	21
5.1.2 Personliga egenskaper.....	26
5.1.3 Yrkesrelaterade egenskaper	28
5.2 Finns det några skillnader/likheter i porträtteringen från ett genusperspektiv?	36
6 SLUTDISKUSSION	40
7 VIDARE FORSKNING.....	43
8 REFERENSER	45
9 BILAGA 1: Textanalytiska frågor.....	48
10 BILAGA 2: Analysschema	50

1 INTRODUKTION

2016 är ett år där de svenska mediehusens stora fokus har varit det amerikanska valet. Aldrig tidigare har svenskarna fått en mer omfattande bevakning av ett presidentval. Dagligen har svensk nyhetspress skrivit artiklar om primärvalen, och inte minst om presidentvalet sedan det i slutet av juli stod klart att Donald Trump och Hillary Clinton blev de två stora partiernas presidentkandidater. Detta är första gången i USA:s historia som en kvinna kandiderar till president, vilket gör detta val unikt. En annan intressant aspekt som varit en bidragande faktor till det stora medieutrymmet är att hon mötte en kontroversiell affärsman i kampen om att bli USA:s nästa president - något som gjort medierapporteringen i sig utmärkande (Thambert, 2016, 1 nov).

Vad innebär denna medierapportering för svenska medborgare? Svensk politik är idag medialiserad, vilket innebär att den filtreras genom, tolkas av och representeras i medierna. För merparten av medborgarna är mediebilderna den enda vi får uppleva och lära oss tycka, känna och ha åsikter om när det gäller politik. Medierna är således en betydelsefull del av offentligheten och kan fungera som en demokratisk och integrerande mötesplats i samhället, en mötesplats där politiken görs tillgänglig och begriplig (Hammarlin & Jarlbro, 2014).

I takt med att medierna får en allt mer avgörande roll i samhället blir det medierna väljer att lyfta fram av större betydelse. Tanken med mediernas roll är att de ska spegla verkligheten. Medieinnehållet präglas emellertid av de val som journalister gör. Genom att journalister väljer ut vissa aspekter när de utformar artiklar och inslag gestaltar de verkligheten på ett visst sätt, vilket innebär att de framhäver vissa specifika problembeskrivningar, värderingar och orsaksförklaringar. Medierna beskriver på så sätt inte verkligheten, utan ramar in och gestaltar den (Gripsrud, 2002). Jesper Strömbäck (2015) benämner det som att *“Mediernas bilder av verkligheten blir ofta verkligare än den riktiga verkligheten, eftersom det är mediernas bilder av verkligheten som människor har mest tillgång till”*. Den bild av samhället som medierna porträtterar kan med andra ord överföras till människorna som tar del av den. Politikens medialisering innebär att mediernas bild av politik och dess företrädare blir allt mer betydelsefull för oss. Antipatier och sympatier för den ena eller andra partiledaren, exempelvis, grundläggs utifrån den bild vi får av partiledaren i medierna. Medierna är med andra ord av stor betydelse för hur politiska uppfattningar formas (Hammarlin & Jarlbro, 2014).

Att det är första gången en kvinna kandiderar till president i USA är en aspekt som gör det intressant att undersöka huruvida det finns en diskrepans mellan hur kandidaterna porträtteras i svensk media. Tidigare studier inom den politiska sfären visar nämligen att kvinnor och män representeras på olika sätt i medier, och att människor har olika förväntningar på politiker beroende på vilket kön politikern har (Bromander, 2010). Om en genuskategori, det vill säga ett av könen, har större möjligheter att göra sina röster hörda i den offentliga debatten, eller om det finns skiljaktigheter i hur män respektive kvinnor gestaltas i medier, återfinns ett demokratiskt problem där representation och mångfald inte tas i beaktning (Hammarlin & Jarlbro, 2014).

Med utgångspunkt i att mediernas gestaltningar av samhället påverkar människors uppfattningar, tillskriver detta medierna ett ansvar gällande hur omvärlden och dess normer

och värderingar förmedlas och framställs (Strömbäck, 2009). År 1995 erkände FN att en bristande kvinnorepresentation kan ha betydelse för kvinnors strävan efter ett jämställt liv (Jarlbro, 2006). En bristande representation och ojämslälld porträttering av män och kvinnor befäster sociala normer och patriarkala strukturer, något som i sin tur definierar och begränsar möjligheterna för kvinnor i den politiska sfären (Ross, 2002). Det är utifrån dessa faktorer som det är viktigt att undersöka huruvida det finns skillnader och likheter i porträtteringen mellan Hillary Clinton och Donald Trump i svenska medier, i synnerhet med tanke på det stora medieutrymme som de har fått.

1.1 Hypotes

Att det finns en skillnad i hur kvinnor och män inom politiken porträtteras i nyhetsmedier är många forskare överens om. Män framställs i större utsträckning utifrån sin politiska persona, medan kvinnor framställs i relation till sin familj. Manliga politiker får även ett större medialt utrymme och porträtteras ofta som trovärdiga och stabila, medan kvinnor porträtteras som mindre kompetenta och labila. Dessutom finns det i större utsträckning en upptagenhet av kvinnors yttre attribut, vilket fråntar dem deras politiska auktoritet och legitimitet (Hammarlin & Jarlbro, 2014; Wendt & Edwards, 2010).

När vi inledde arbetet med denna studie fanns misstankar om att resultatet skulle skilja sig från tidigare studier i ämnet. Vi trodde att Trump skulle porträtteras på ett sätt som kvinnor traditionellt sett har porträtterats på i nyhetsmedier - med lägre status, mindre trovärdighet och större fokus på privatperson. Detta grundar sig i det intryck vi har fått från mediernas rapportering om presidentkandidaterna sedan tidigare. Vi misstänkte dock att Clinton trots detta skulle porträtteras med sitt utseende och kvinnlighet i fokus. Dessa tankar grundar sig i våra tidigare reflektioner kring mediernas upptagenhet av kvinnors kroppar och utseende. Vi trodde också att Clinton skulle refereras till sitt förnamn i större utsträckning än Trump, då detta har varit vanligt förekommande i våra närmsta kretsar, men också för att inte förväxla henne med hennes make som tidigare varit president i USA. Vidare misstänkte vi att Trump skulle dominera det mediala utrymmet, något som stämmer överens med de tidigare studier vi har tagit del av. Huruvida våra misstankar skulle komma att stämma diskuteras vidare i studiens slutdiskussion.

1.2 Inomvetenskaplig relevans

Det finns tidigare forskning inom området politisk medierepresentation och genus, där diskrepansen i hur kvinnliga och manliga politiker porträtteras i nyhetsmedier tas upp. Då en kvinna aldrig har valts som presidentkandidat tidigare i USA, har det således inte kunnat göras studier på hur porträtteringens mellan en kvinnlig och manlig presidentkandidat i ett av världens mäktigaste länder har sett ut i svenska medier. Vår studie fyller därmed en forskningslucka och kan ligga till grund för vidare forskning inom politisk medierepresentation och genus. Vår studie kan vidare bidra till en mer utvecklad och mångdimensionell bild av skillnaderna och likheterna i medierapporteringen kring manliga och kvinnliga politiker.

Att studera de båda presidentkandidaterna ur ett genusperspektiv är speciellt intressant i denna unika situation där den kvinnliga kandidaten har en hög politisk status och har varit en

del av etablissemanget i många år, medan den manliga kandidaten saknar politisk erfarenhet och står bakom många kontroversiella och populistiska uttalanden. Dessa förutsättningar gör det mindre sannolikt för teorier inom genus, politik och medierepresentation, som menar att män ofta är överordnade sina kvinnliga kollegor, att stämma in. Att applicera dessa teorier på denna unika situation, som borde vara ett undantag, är därför av yttersta relevans och borde innebära att vår studie kommer få ett utfall som vi i tidigare studier inte har kunnat se.

1.3 Bakgrund

I detta avsnitt återfinns en bakgrund kring amerikanska val samt en introduktion av de två presidentkandidaterna.

1.3.1 Amerikanska val

För att bli vald till USA:s president måste en person vara amerikansk medborgare sedan födseln, minst 35 år gammal och bosatt i USA sedan 14 år tillbaka. En president får enbart sitta i två mandatperioder. Den amerikanska valprocessen utmärker sig från den svenska så till vida att det är ett så kallat indirekt val. Medborgarna i de olika delstaterna röstar fram elektorer som i sin tur väljer president och vicepresident. Delstaterna har olika många elektorer beroende på folkmängden. I de allra flesta delstater får den vinnande kandidaten alla elektorsrösterna. Det gör att en kandidat kan vinna majoriteten av elektorsrösterna trots att motståndaren fått flest röster totalt i landet. En annan utmärkande skillnad mellan amerikansk och svensk politik är det amerikanska tvåpartisystemet, vilket är en bidragande faktor till de två presidentkandidaternas stora uppmärksamhet (Nationalencyklopedin, 2016¹).

I juli 2016 nominerades Hillary Clinton och Donald Trump formellt som presidentkandidater under demokraternas respektive republikanernas partikonvent. Den 8 november 2016 avgjordes presidentvalet, och landets 45:e president samt vicepresident för mandatperioden 2017 till 2021 valdes. Trots att alla opinionsundersökningar talade för att Hillary Clinton skulle vinna, var det i slutändan Donald Trump som stod som segrare och utnämndes till USA:s nya president (Meltwater, 2016).

Tiden före valet har kantats av ett intensivt kampanjarbete, tuffa debatter och kritiserade uttalanden, något som har gett denna valrörelse stor medial uppmärksamhet. Det har varit en av de smutsigaste valkampanjerna i USA:s historia, där diskussionerna ofta kommit långt ifrån kampanjernas sakfrågor. Debatten har således kantats av många personliga påhopp och kritiserade uttalanden (Meltwater, 2016).

1.3.2 Hillary Clinton

Hillary Clinton, född den 26 oktober 1947, är en amerikansk advokat och politiker i det demokratiska partiet. Hon är utbildad jurist och var USA:s första dam år 1993-2001 genom sitt äktenskap med USA:s dåvarande president Bill Clinton. I sin ungdom var hon aktiv i den republikanska ungdomsrörelsen, men bytte på 1960-talet till demokraterna. Hillary Clinton var senator i New York 2001-2009 och ställde upp som kandidat till presidentvalet 2008, men förlorade mot Barack Obama i demokraternas primärvalskampanj. Efter valet utsåg Barack

Obama henne till utrikesminister i sin nya regering, en post hon besatt till 2013 (Nationalencyklopedin, 2016²).

Som utrikesminister var Hillary Clinton mycket aktiv och kom att hantera flera svåra utrikespolitiska situationer. USA:s känsliga relationer med Kina, avvecklingen av den militära aktionen i Afghanistan samt USA:s diplomatiska agerande i samband med arabiska våren skrev in henne i den amerikanska utrikespolitiska historien (Nationalencyklopedin, 2016²).

I valrörelsen 2016 profilerade sig Clinton i frågor om bättre möjligheter för medelklassen och den fattiga delen av USA:s befolkning. Fortsatt utveckling av sjukvårdsreformen Obamacare var en central punkt i Clintons politiska program liksom jämställda löner och generella höjningar av minimilöner. Hon agerade som företrädare för kvinnors rättigheter och fri abort. Hillary Clinton sade sig även vilja höja skatten för USA:s mest välbärgade, men hennes trovärdighet har ifrågasatts då hon har tagit emot kampanjmedel och stöd från storföretag (Nationalencyklopedin, 2016²).

1.3.3 Donald Trump

Donald Trump, född den 14 juni 1946, och är en amerikansk affärsman, tv-personlighet och numera politiker. Han är uppvuxen i New York och har en examen i ekonomi. Trump är styrelseordförande och VD för fastighetskoncernen The Trump Organization, ett fastighetsimperium han tog över från sin pappa Fred Trump 1971. Genom organisationen har han låtit uppföra en mängd skyskrapor och andra spektakulära byggnader i många amerikanska städer. Han har tidigare varit ägare för den omnämnda skönhetsstävlingen Miss USA, samt haft en egen realityserie som har sänts i amerikansk TV. Trumps karriär, varumärke, förmögenhet, spektakulära liv och frispråkighet har gjort honom till en välkänd profil i USA och världen (Nationalencyklopedin, 2016³).

Trump gav sig för första gången in i den politiska sfären år 2000 då han ställde upp i kampen om nominering inför presidentvalet, men drog sig ur efter ett misslyckat primärval. Sedan dess har hans politiska karriär legat på is, tills han i juni 2015 framförde att han ställde upp i presidentvalet 2016 som kandidat för republikanerna (Nationalencyklopedin, 2016³). Trump gick till val på en restriktiv invandringspolitik och som motståndare för frihandel. Han är emot vapenkontroll och abort, och hans försvarspolitiska linje är präglad av protektionism och isolationism - något som bland annat har tagit sig uttryck i en utlovad mur mot Mexiko, deportering av illegala migranter och en försämrad möjlighet för muslimer att resa in i USA. Hans politik vill anta en hårdare attityd mot Kina i handelsfrågor, men har vid flera tillfällen påstått sig vara positiv till ett samarbete med Ryssland. Trump har tidigare motsatt sig bestämmelserna i Parisöverkommelsen, och anser vidare att USA inte bör använda skattepengar för att motverka klimatförändringar (Nationalencyklopedin, 2016³).

Trump's valkampanj har vid flera tillfällen omnämnts som extrem, och många anser att hans politik är utåtagerande, improvisatorisk och motsägelsefull (Noah, 2015, 26 juli). Hans kampanj "Make America Great again" anspelade på det amerikanska folkets motstånd mot etablissemangen, där Trump påstått sig vara den man som för det amerikanska folkets talan. I kampanjen har Trump utmålat Clintons tidigare politiska karriär som en brist, och han har vid flera tillfällen gjort uttalanden som av många ansetts vara kontroversiella (Nationalencyklopedin, 2016³).

2 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Syftet med denna studie är att undersöka huruvida det finns skillnader och likheter i porträtteringen av Hillary Clinton och Donald Trump i svenska medier inför presidentvalet 2016. Utifrån syftet har vi formulerat tre frågeställningar:

- 1. På vilket sätt porträtteras Hillary Clinton i svenska medier?**
Denna frågeställning syftar till att undersöka hur svenska medier porträtterar Hillary Clinton. Att kartlägga detta ger en god grund i jämförelsen mellan de båda presidentkandidaterna.
- 2. På vilket sätt porträtteras Donald Trump i svenska medier?**
Denna frågeställning syftar till att undersöka hur svenska medier porträtterar Donald Trump. Att kartlägga detta ger en god grund i jämförelsen mellan de båda presidentkandidaterna.
- 3. Finns det några skillnader och likheter i porträtteringen från ett genusperspektiv?**
Denna frågeställning syftar till att undersöka huruvida det finns några skillnader och likheter i resultaten från frågeställning 1 och 2 ur ett genusteoretiskt perspektiv.

3 TEORETISKT RAMVERK

I följande kapitel redogörs det för (1) de teoretiska antaganden som ligger till grund för förståelsen av mediernas maktposition i samhället samt korrelationen mellan denna och människors opinioner, samt (2) de teoretiska antaganden som ligger till grund för studiens operationaliseringar, som vidare också används för att analysera studiens resultat. Kapitlet är således uppdelat i *medieteoretiska antaganden* och *genusteoretiska antaganden*.

3.1 Medieteoretiska antaganden

Nedan följer ett avsnitt där vi belyser teorier kring mediernas maktposition i samhället samt korrelationen mellan denna och människors opinioner.

3.1.1 Medielogik

Medierna kallas ofta för den tredje statsmakten, och har de huvudsakliga funktionerna att informera, granska och vara ett forum för debatt i samhället (Hadenius et. al., 2011). Vidare ska det journalistiska förhållningssättet vara objektivt, sakligt och opartiskt, men trots detta är medierna i stor utsträckning styrda av den så kallade medielogiken (Strömbäck, 2009). Begreppet medielogik myntades 1979 av sociologerna David Altheide och Robert Snow, och grundar sig i faktumet att det finns för mycket information i relation till både mediernas innehåll och publikens uppmärksamhet. Detta informationsflöde skapar ett behov hos medierna att reducera informationsmängden, och framställa den utvalda informationen på ett sätt som gör att den uppmärksammas av läsaren (Altheide & Snow, 1979).

Altheide och Snow (1979) beskriver medielogiken som den process i vilket media presenterar och sänder information. Enligt den teorin beror ett mediums innehåll inte nödvändigtvis på de potentiella nyheternas objektiva egenskaper, utan istället på huruvida en nyhet kan anpassas eller omformas på ett sätt som passar medierna och deras format. Det är alltså medierna själva och deras behov, snarare än verkligheten i sig, som styr vad medierna rapporterar om. Altheide och Snow menar att journalistik således inte handlar om att undersöka och rapportera om relevanta händelser i samhället. Istället handlar journalistik om att försöka hitta nyheter som passar det egna medieformatet, den egna tidsrytmen och de egna produktionsvillkoren - och att göra journalistik av det.

För att fånga läsarens uppmärksamhet och göra innehållet så konkurrenskraftig som möjligt har medierna utvecklat olika berättartekniker. Dessa berättartekniker kan ses som viktiga ingredienser en nyhet bör innehålla för att bättre passa in i mediets format och för att lättare kunna fånga publikens uppmärksamhet. Dessa berättartekniker är tillspetsning, förenkling, polarisering, konkretion, intensifiering, personifiering och stereotypisering. Ju mer en potentiell nyhet kan formas journalistiskt med hjälp av dessa berättartekniker, desto större är sannolikheten att den ska bli en del av det slutliga nyhetsurvalet (Strömbäck, 2001). Nedan beskrivs berättarteknikerna utförligare.

- *Tillspetsning*: En händelse eller ett uttalande som i sig är tillspetsat, eller som går att spetsa till av journalisten, har större möjlighet att bli nyheter.
- *Förenkling*: En nyhet får inte vara komplex. Det får inte finnas för många argument och nyanseringar.
- *Polarisering*: Det som går att polarisera och ge konflikttema fångar uppmärksamheten hos publiken. Konflikter väcker känslor och förenklar också olika uppfattningar i en fråga.
- *Intensifiering*: Häftiga utbrott, våld och annan dramatik ger möjlighet att dramatisera och göra levande skildringar som väcker publiken.
- *Konkretisering*: Att uppmärksamma det som är konkret eller göra det abstrakta konkret lockar publik.
- *Personifiering*: Att lyfta fram enskilda personer intresserar publiken och detta ger även möjlighet till identifikation.
- *Stereotypisering*: Stereotyper används för att spara tid och kraft när man ska ta till sig ny information. Medierna använder ofta stereotyper för att vi lättare ska kunna känna igen oss (Jarlbro, 2013).

Tankegångarna om en medielogik passar väl in för förståelsen för mediernas rapportering kring Trump och Clinton. Det amerikanska valet är en händelse där de olika berättarteknikerna enkelt kan tillämpas, i synnerhet personifiering, intensifiering och polarisering. Teorin om medielogiken hjälper oss att förstå nyhetsrapportering och dess utgångspunkter. Den kan beskriva varför journalister gör vissa val när de framställer olika händelser eller personer.

3.1.2 Nyhetsvärdering

Vidare finns det även andra aspekter som spelar roll i urvalet av nyheter. Av alla möjliga nyheter är det en mycket liten del som väljs ut och publiceras som journalistiskt nyhetsmaterial. Redaktionerna genomför en nyhetsvärdering, där man bedömer vad som faktiskt ska komma med i den slutliga rapporteringen. I forskningen finns det många olika benämningar på vilka som är de avgörande faktorerna för att en händelse ska bli en nyhet. Gans (1980, refererad i Strömbäck 2009) hävdar att nyheter kan väljas antingen därför att de är *viktiga* eller *intressanta*, där vikt handlar om vad publiken bör ta del av medan intresse handlar om vad publiken vill ta del av (Strömbäck, 2009).

Det finns generella drag som återkommer inom forskningen om nyhetsvärdering. Medieforskaren Håkan Hvitfelt (1985) har utifrån sina empiriska studier tagit fram en lista på 10 nyhetsvärderingskriterier som alla har betydelse för huruvida en nyhet får utrymme på den mediala dagordningen. Han menar att sannolikheten för att en nyhetsartikel blir huvudartikel eller hamnar på förstasidan ökar ju mer den innehåller inslag av följande:

1. Politik, ekonomi, brott eller olyckor
2. Kort geografiskt eller kulturellt avstånd
3. Händelser och förhållanden
4. Överraskande eller sensationellt
5. Elitpersoner
6. Enkelt beskrivet
7. Viktigt och relevant
8. Utselas under kort tid och om ett visst tema
9. Negativa inslag
10. Elitpersoner som källor

Dessa är kriterier som värderas högt i de redaktionella arbetsprocesserna. En nyhet bör innehålla någon eller några av ovanstående kriterier för att få plats i det slutliga nyhetsurvalet. Teorin kring nyhetsvärderingskriterierna passar likt medielogiken väl in i förståelsen av medierapporteringen kring de båda presidentkandidaterna. Det amerikanska valet besitter en rad olika nyhetsvärderingskriterier, och dessa kan komma att förklara olika aspekter av vårt resultat.

3.1.3 Priming och framing

Teorin om både priming och framing kan länkas till dagordningsteorins andra nivå (Strömbäck, 2009). Dagordningsteorin innebär att medierna med sitt nyhetsurval har makt att bestämma över vilka frågor medborgarna anser är viktiga. Den andra nivån lyfter mediernas makt ytterligare, genom att påstå att hur medierna beskriver olika objekt också påverkar hur dessa objekt uppfattas av medborgarna (Strömbäck, 2001). Nyhetsmedierna säger därmed inte bara åt medborgarna vad de ska ha åsikter om, utan också hur de ska tänka kring dessa frågor - och har således en slags makt över medborgarnas tankar (McCombs, 1998). Priming, framing samt dagordningsteorins andra nivå behandlar alla samspelet mellan medieinnehåll och människors kognitiva scheman, och mediernas makt att påverka dessa scheman (Strömbäck, 2001).

Priming

Teorin om priming formulerades ursprungligen av Iyengar och Kinder (1987). Priming handlar om sambandet mellan yttre stimuli, exempelvis medieinnehåll, och de bedömningar människor gör av någonting. Det sker också i samspel med vad människor har för kunskaper eller uppfattningar om ämnet. Priming innebär att medierna, genom att uppmärksamma vissa saker och inte andra, bidrar till att aktivera och skjuta fram vissa delar av människors kognitiva scheman i deras medvetanden. De påverkar därmed inte enbart vad människor har åsikter om, utan också utifrån vilka objekt (problem och/eller sakområden) människor bedömer politiska ledare (Strömbäck, 2001).

Genom att uppmärksamma och länka samman vissa objekt och attribut men inte andra, aktiverar medierna de länkar som binder samman objekten och attributen i människors tänkande. Om någon ofta framställs som kompetent är sannolikheten stor att vi som läsare kommer att uppfatta den som det (Strömbäck, 2009). Medierna påverkar därmed också hur människor tänker kring olika objekt, exempelvis politiker, politiska partier och politiska frågor. Om medierna väljer att lyfta fram vissa attribut gällande de amerikanska presidentkandidaterna när de beskriver deras politiska arbete, kommer människor att döma kandidaternas politiska arbete utifrån dessa attribut. Detta kan i sin tur påverka den allmänna uppfattningen om presidentkandidaternas politiska kompetens.

Framing

Teorin om framing används för att belysa en viss vinkel eller aspekt av en händelse. Den har rötter inom både psykologin och sociologin, och handlar om hur medierna påverkar människors uppfattning av verkligheten genom att de framställer händelser på vissa sätt i nyhetsrapporteringen (Scheufele & Tewskbury, 2007). Detta medför att medierna sätter ramar för hur händelsen ska tas emot och förstås av publiken. Enligt medieforskaren Dietram A. Scheufele bör journalistiska gestaltningar ses som en form av konstruktioner av verkligheten. Med hjälp av gestaltningar kan journalister skapa mening och sammanhang åt en nyhet, som gör det möjligt för mediepubliken att i sin tur skapa mening åt och förstå en nyhet. Medierna definierar problem, de ger vägledning om de gestaltade problemens orsaker, de uttrycker värderingar eller moraliska omdömen samt ger en bild av möjliga lösningar (Strömbäck, 2001). Teorin bygger också på att människor är mer eller mindre beroende av medier för information och att människors bild av verkligheten blir detsamma som den bild nyheterna förmedlar (Strömbäck, 2009).

Enligt denna teori besitter medierna således makt över människors verklighetsuppfattning. Genom att journalisterna väljer att framhäva vissa aspekter av presidentkandidaterna gestaltar de verkligheten på ett visst sätt, något som i sin tur påverkar vad människor anser om presidentkandidaterna. Mediernas gestaltningsmakt är fastställt av flera forskare. I avhandlingen *Politiska skandaler!: behandlas kvinnor och män olika i massmedia?* menar Bromander att teorin om framing gör det möjligt att urskilja om ett kön gynnas respektive missgynnas i mediernas beskrivning av politiska skandaler (Bromander, 2012). För vår studie är det intressant att studera vilka typer av gestaltningar av Clinton och Trump som medierna har gjort, och om det finns skiljaktigheter i dessa gestaltningar beroende på kandidaternas könstillhörighet.

3.2 Genusteoretiska antaganden

Nedan följer ett avsnitt där vi vidare belyser teorier kring genus och kön, hur detta framhävs i medier och vilka mediegestaltningar som tidigare studier har kunnat utröna vad gäller politik och könstillhörighet.

3.2.1 Genusforskning

Begreppen kön och genus är centrala inom genusforskningen. Förenklat kan man säga att begreppet genus betecknar det sociala könet, det vill säga föreställningen att könskategorierna man respektive kvinna är sociala konstruktioner medan begreppet kön betyder biologiskt kön. Genus baseras på en kulturell tolkning av de biologiska skillnaderna mellan män och kvinnor. Det är således inte de biologiska skillnaderna i sig som utgör genus, utan tolkningen av dessa (Jarlbro, 2006). Genusforskning syftar alltså till att förstå hur uppfattningar, tankar, praktiska handlingar och vanor skapar sociala skillnader mellan könen, och försöker skapa förståelse för uppdelningen könen emellan (Hirdman, 2003).

Genuskontraktet

En av många teorier som behandlar genus är teorin om genuskontraktet, skapad av historikern Yvonne Hirdman. Denna teori bygger på att det finns en idealtyp för kvinna respektive man, och ett ideal för hur kvinnor och män förväntas bete sig. Med genuskontraktet föds osynliga regler kring könets förväntade rättigheter, skyldigheter, ansvar och egenskaper - något som ständigt blir bekräftat av de rådande könsnormerna i samhället (Hirdman, 2003). Hirdman menar således att det finns sociala och kulturella skillnader mellan kvinnor och män, och att kvinnor och män på grund av genuskontraktet lever med olika möjligheter och begränsningar. Detta genuskontrakt, menar Hammarlin & Jarlbro, lyser ofta igenom när kvinnliga ledare eller politiker beskrivs i nyhetsmedier (Hammarlin & Jarlbro, 2014). Politiken ingår i den offentliga sfären, något som länge har dominerats av män (Göransson, 2007). Rollen som politiker är således en manlig norm. När kvinnliga ledare och politiker porträtteras i medier sätts därmed könstillhörighet ofta i fokus, då de beskrivs som just *kvinnliga*. En kvinna som har professionen politiker blir i medierna således en avvikare, det vill säga en *kvinnlig* politiker (Hammarlin & Jarlbro, 2014).

Symboliskt våld

Vidare menar Pierre Bourdieu att alla samhällsordningar kännetecknas av ett system av dominans och underordning, och att förhållandet mellan könen är ett tydligt exempel på detta. Den manliga dominansen i samhället kan upprätthållas och bibehållas genom så kallat *symboliskt våld*, vilket kan utövas via kommunikation (Bourdieu, 1999). Det symboliska våldet fungerar som en maktstrategi för att bibehålla makt över de man dominerar eller vill dominera. Ett sätt som detta våld tar sig uttryck i medierna är journalisters tendens att framställa kvinnor i egenskap av privatperson, t.ex. med yttre attribut eller i relation till familj, snarare än i egenskap av sin offentliga roll som politiker (Jarlbro, 2013). Det blir således intressant att undersöka huruvida vi finner tendenser av symboliskt våld, hos båda kandidaterna, i nyhetsartiklarna vi kommer att ta del av i vår studie. Mediernas fokusering på just kvinnliga politikers privatliv, såsom familjesituation, utseende, kläder och kroppar kan ses som ett exempel på symboliskt våld genom att de undervärderar de kvinnliga politikernas engagemang och orientering i politiska frågor (Hammarlin & Jarlbro, 2014).

Dubbelbestraffning och andra härskartekniker

Ett annat begrepp som ofta belyses i sammanhang av makt och genus är dubbelbestraffning. Dubbelbestraffning är en av de fem härskarteknikerna som definierats av socialpsykologen Berit Ås. Härskartekniker kan liknas vid olika sociala manipulationer i syfte att bibehålla en synlig eller osynlig hierarki som återfinns mellan två personer eller grupper (Ås, 1978).

De härskartekniker som finns, förutom dubbelbestraffning, är osynliggörande, förlöjligande, undanhållande av information och påförande av skuld och skam. Osynliggörande är när någon blir bortglömd, förbigången eller överkörd. Osynliggörandet fråntar människor deras identitet eller påminner dem om att de är mindre värda, oviktiga och betydelselösa. Att förlöjliga någon är att håna eller skämta om någon på deras bekostnad, med mål att få personen att känna sig löjlig. Att undanhålla information handlar däremot om att ta makt över andra genom frånvaro av kunskap, med mål att få en person att känna sig utanför, samt att försvåra för personen att orientera sig i en fråga då den inte får all information som övriga i en grupp exempelvis. Påförande av skuld och skam är att få någon att känna sig fel, och kan vara en följd av någon av de andra härskarteknikerna. Denna härskarteknik ger en känsla av skuld och skam, och påförs ofta genom förlöjligande. Det kan exempelvis röra sig om att man inte uppför sig som en "riktig" man eller kvinna, enligt de normer som finns (Ås, 1978).

Dubbelbestraffning kan exempelvis vara när någon som engagerar sig får höra att denne tar för mycket plats, men när samma person är mer tillbakadragen uppdragas kritik för att personen är passiv, tråkig och oansvarig (Ås, 1978). Inom genusforskningen har man sett att dubbelbestraffning ofta yttrar sig i medierna, då med specifikt fokus på kvinnor. I en studie av Ross & Sreberny-Mohammadi (1997), som behandlar kvinnliga politikers syn på mediebevakningen av dem som politiker, belyses följande citat: "*Vi kvinnor har aldrig rätt ålder. Vi är för unga, vi är för gamla. Vi är för magra, vi är för feta. Vi har för mycket make-up eller för lite. Vi lägger för mycket omsorg på hur vi är klädda, eller tycks vi inte bry oss tillräckligt om hur vi ser ut. Det finns inte en sak som vi kan göra rätt*". Detta är ett exempel på konsekvenserna som kan springa ur dubbelbestraffning. Vid medierapporteringen kring politiker finns det en skillnad i hur medierna framställer män och kvinnor, där kvinnors yttre attribut och familjära situationer ofta står i motpol mot deras politiska persona (Jarlbro, 2013).

Härskartekniker går främst att koppla till retoriska situationer, då de belyser maktstrukturer och sociala manipulationer människor emellan. Det går emellertid även att se tecken på härskartekniker i textat material, vilket gör det relevant för oss att studera om vi finner några antydningar till dessa tekniker. Detta kan belysa en dimension av innehållet vilken är intressant att studera när det rör sig om genus och makt (Ås, 1978).

Stereotyper

Ett ytterligare begrepp som ofta används i genussammanhang är stereotyper. Som tidigare nämnt använder medierna stereotyper som ett verktyg för att enklare förklara världsliga fenomen. Walter Lippmann introducerade begreppet *stereotyp* 1922 och beskriver det som "förenklade bilder i våra huvuden" (Lippmann, 1922). Lippmann menar att skapandet av stereotyper är ett sätt för människan att hantera och sortera de intryck hon varje dag utsätts för. Människan skapar således stereotyper för sociala grupper i samhället för att lättare förstå

verkligheten. Stereotyper konstrueras socialt och diskursivt genom vår vardagliga kommunikation, och när de väl är objektifierade får de en oberoende ställning och ofta en normativ funktion (Augustinos och Walker, 1995).

Ett problem med stereotyper är att det finns en maktaspekt inbyggd, då de oftast gynnar en grupp och missgynnar en annan. Ett exempel på detta är könsstereotyper, som är kopplade till kvinnors och mäns traditionella sociala roller (Hinton, 2003). Med hjälp av stereotyper upprätthålls symboliska och sociala samhällsordningar. Edström (2002) konstaterar i sin rapport *Mediebilderna av kvinnliga chefer i svenskt näringsliv* att medier tenderar att porträttera kvinnor i maktpositioner på ett stereotypiskt sätt. Massmedia sprider idéer och föreställningar snabbt till många människor och dess inflytande på utformningen, spridningen och upprätthållandet av sociala representationer bör inte underskattas (Hinton, 2003). Den världsomspännande nyhetsstudien Global Media Monitoring Project visade vidare att svenska medier har en övervikt av inslag som förstärker stereotypa könsföreställningar (Edström & Jacobsson, 2015).

Ross (2002) menar att nyhetsmedier spelar en viktig roll i att bibehålla och förstärka dominerande könsföreställningar, något som specifikt definierar och begränsar möjligheterna för kvinnor i den politiska världen. I hennes studie *Women, politics, media: uneasy relations in comparative perspective* fastslår hon att kvinnor regelbundet presenteras med hjälp av en privat eller familjär referensram, något som belyser de typiska kvinnliga stereotyperna av omsorg, omvårdnad och medkänsla. Män presenteras som tillhörande av den offentliga sfären av politik och arbete, något som belyser de typiska manliga stereotyperna av effektivitet, rationalitet och individualitet. I boken *Kraftfält: Kön i journalistikforskning* (1998) listar Maria Edström olika kvinnliga och manliga stereotyper som kan tänkas förstärkas eller försvagas av eventuella språkliga könsskillnader (Ney, 1998):

Tabell 1: Könsstereotyper enligt Maria Edström.

Kvinnor	Män
emotionell	rationell
förtrolighet ger bekräftelse	presentation ger bekräftelse
relationsbenägen	maktkampbenägen
aggressionshämmad	våldsam
underrepresentation	överrepresentation
familj	arbete
låg status	hög status
passiv	aktiv
labil	stabil
tvåsamhet	grupp
erkänner känslor	förnekar känslor
känsla	förnuft
utseende	karaktär
vackra	starka

Med hjälp av ovanstående teoretiska ramverk kan vi undersöka huruvida genusaspekter genomsyrar vårt valda material. Med genusteorier som grund får vi en större förståelse för hur det traditionellt sett har rapporterats i nyhetsmedier beroende på om artikeln berör en kvinna eller man, samt en bredare förståelse för maktstrukturer som genomsyrar vårt samhälle. Utifrån denna förståelse kan vi sedan dra slutsatser i vår analys som ger vårt resultat en större tillförlitlighet.

3.2.2 Genus i nyhetsmedier

Som nämnt konstaterar tidigare forskning att medier ofta framställer kvinnor och män på olika sätt. Framförallt finns en stor mängd tidigare forskning om hur denna framställning ser ut i journalistiska nyheter.

I en studie gjord av Byström, Robertson och Banwart (2001) påvisas det faktum att manliga respektive kvinnliga politiker porträtteras olika i medierna. Genom innehållsanalyser av medieinnehåll och politiska kampanjer, huvudsakligen i USA, kan forskarna redovisa att kvinnliga politiker oftast framställs just i egenskap av kvinnor och inte i samband med politiska frågor. Detta genom att fokusera både frågor och beskrivningar på kandidaternas privata liv.

I Hammarlin och Jarlbros *Kvinnor och män i offentlighetens ljus* från 2014 har mediebilderna av Sveriges makthavare studerats, där de bland annat påstår att tidningsartiklar som berör manliga politiker har ett större fokus på just politik än vad tidningsartiklar som berör kvinnliga politiker har. Manliga politiker får dessutom ett större medialt utrymme än vad kvinnliga politiker får. I samma studie menar författarna också att mäns ledarskapsförmågor och ideala personlighetsdrag oftare omnämns. Positiva ledarskapsegenskaper är, enligt Hammarlin och Jarlbro, kompetens, styrka, balans, självsäkerhet och bilden av dem som "frälsare". Negativa ledarskapsegenskaper är vidare inkompetens, osäkerhet, otillräcklig och känslighet. I denna studie nämns positiva ledarskapsegenskaper i 75 % av artiklarna där manliga partiledare gestaltas, men endast i 25 % av artiklarna där de kvinnliga partiledarna gestaltas. Dessutom beskrivs männens positiva betydelse för partiet i hela 66 % av artiklarna medan motsvarande siffra för kvinnor ligger på 25 %. I sin analys finner författarna även att Sveriges kvinnliga partiledare, vid den tiden studien gjordes, ofta lyfts fram av en man. Maud Olofsson beskrivs som "Haralds jänta" efter hennes far, och Mona Sahlin beskrivs som "Ingvar Carlssons kronprinsessa". Männerna däremot har blivit partiledare av egen kraft.

I studien *What's in a name? Coverage of Senator Hillary Clinton during the 2008 Democratic Primary* berördes mediebevakningen av Hillary Clinton då hon kandiderade för demokraterna inför presidentvalet 2008. Vid mediebevakningen observerades det att Clintons framställning skiljde sig från de övriga kandidaternas. Bland annat namngavs hon vid sitt förnamn fyra gånger oftare än sin motståndare Barack Obama, medan de andra manliga senatorerna som ställde upp i nomineringsvalet inte refererades vid förnamn alls. Författarna menar att diskrepansen i journalisternas namngivande inte härrör från Clintons egna val att marknadsföra sig som *Hillary* eller att hon har en politiskt framträdande make med samma efternamn. Många personer försvarade medierna med att framställningen av Clinton berodde

på hennes status i valet, hennes politiska ståndpunkter, förhållandet med ex-presidenten Bill Clinton eller journalisternas och mediehusens ideologiska bakgrund. Studien visade dock att dessa faktorer spelade en liten roll för hur hon behandlades av medierna och att sexism var den underliggande faktorn till att hon behandlades annorlunda (Uscinski & Goren, 2011).

I studien *Fienden mitt ibland oss – kön och nation i pressbevakningen av Feministiskt initiativ* analyserar statsvetarna Maud Eduards och Maria Wendt medierapportering kring Feministiskt initiativ. I studien beskriver de hur en påfallande upptagenhet av kroppar, utseende och kläder i kombination med en genomgående nedlåtande, avfärdande och ibland öppet aggressiv ton leder till att dessa kvinnor fråntas sin politiska auktoritet och legitimitet, genom att deras politiska görande omvandlas till ett objektifierat varande. Eduards och Wendt hävdar att understryka kvinnors särart genom sexualisering är ett effektivt tillvägagångssätt för att begränsa och förfrämja kvinnor i politiken (Wendt & Eduards, 2010).

I Tobias Bromanders studie *Politiska skandaler - Behandlas kvinnor och män olika i massmedier?* (Bromander, 2012) framgår det att kvinnor och män framställs och porträtteras på olika sätt i medier vid skandaler. Bland annat skriver nyhetsmedierna i genomsnitt nästan dubbelt så mycket om kvinnor än om män vid politiska skandaler, varpå kvinnornas skandaler framstår som större. När kvinnors skandaler framställs berör de ofta deras privata roll, till skillnad från manliga skandaler som berör den offentliga rollen. I kvinnornas skandaler framträder det politiska ansvarsutkrävandet tydligare än i männens, dessutom väcker kvinnornas skandaler starkare negativa känslor samt större allmänt missnöje än vad männens skandaler framkallar.

I studien *Women, Politics, Media: Uneasy Relations in Comparative Perspective* (2002) undersöker Karen Ross nyhetsmediers och politiska partiers behandling av kvinnor i politiken. Hennes intervjuer med kvinnliga politiker i Storbritannien, Sydafrika och Australien avslöjade att både partiledare och journalister la stort fokus på kvinnornas utseenden och identiteter som fruar eller mödrar, vilket sällan lät dem betraktas som politiker i första hand. Ross menar att nyhetsmedierna genom sitt agerande förstärker dominerande normer och värderingar, något som därmed definierar och begränsar möjligheterna för kvinnor i den politiska sfären. Ross hävdar att utmaningen för kvinnor i politiken är att den traditionella kvinnliga stereotypen som används av nyhetsmedier inte är likställd med stereotypen som vanligtvis används för att rapportera om politiker. Som följd av detta måste kvinnliga politiker överskrida de traditionella könsbaserade förväntningarna, och tona ner sina typiskt kvinnliga egenskaper, men genom att göra detta bemöts de ofta med kritik då de uppfattas som extrema, just eftersom de bryter mot de könsbaserade förväntningarna (Ross, 2002). Kvinnor i den politiska sfären ses därför som en abnorm, vilket uttrycks i medierna då de antar ett större fokus på kvinnliga politikers privata roll (Ross, 2002). Mediernas porträttering av kvinnliga politiker, menar Ross, skickar viktiga signaler till allmänheten om kvinnors plats, kvinnors roll och kvinnors liv (Ross, 2002).

3.3 Sammanfattning

De medieteoretiska antagandena som ligger till grund för vår studie är teorierna om medielogiken, nyhetsvärdering samt priming och framing. Dessa teorier ökar förståelsen för mediernas maktposition i samhället samt korrelationen mellan denna och människors

opinioner. Kapitlet ger oss en bredare kunskap om mediernas roll, förutsättningar, påverkan och dess tekniker, vilket ger en god bas i genomförandet av studien och tolkningen av dess resultat.

Avsnittet om de genusteoretiska antagandena har fokus på kvinnor och mäns representation i nyhetsmedier överlag, men har även gått djupare in på teori om genuskontraktet, symboliskt våld, härskartekniker samt könsstereotyper. Dessa är fenomen som har varit återkommande i den tidigare forskningen som gjorts om nyhetsrapportering kring kvinnliga och manliga politiker, och är därför intressanta att applicera på vår studie. De teoretiska ramverk som detta kapitel innefattar kommer att ligga till grund för studiens operationaliseringar, samt användas vid tolkningsprocessen och analysen av studiens resultat.

4 METOD

I nedan avsnitt diskuteras studiens övergripande metodval, det textanalytiska verktyget, material, urval och tillvägagångssätt. Därefter diskuteras metodens giltighet samt reliabilitet.

4.1 Metodval

I vår studie vill vi undersöka hur de amerikanska presidentvalskandidaterna Hillary Clinton och Donald Trump har porträtterats i svenska medier inför presidentvalet. Då vi vill få en djupgående förståelse för våra analysobjekt anser vi att en övergripande kvalitativ textanalys är bäst lämpad för vår studie. Kvalitativ textanalys handlar om att genom noggrann läsning av en text ta fram det väsentliga innehållet från materialet. Metoden används när det man letar efter i texten inte är direkt tydligt, utan ligger dolt under ytan. För att hitta det väsentliga läser man texten aktivt, ställer frågor till texten och undersöker om man själv eller texten kan besvara dessa frågor (Esaiasson et. al., 2012).

En annan textanalytisk metod som har använts i kombination med ovan nämnda är kvantitativ innehållsanalys. En sådan analys används ofta vid en större mängd analysobjekt för att hitta mönster och statistiska generaliseringar. Att undersöka Donald Trump och Hillary Clintons medieporträttering ur ett kvantitativt perspektiv är intressant då en sådan analys kan undersöka hur stort utrymme olika gestaltningar får, samt frekvensen av dem, men även då man kan dra generella slutsatser från resultatet. Vi har använt delar av en kvantitativ innehållsanalys, samtidigt som den kvalitativa textanalytiska metoden har varit det övergripande angreppssättet på denna studie (Esaiasson et. al., 2012).

Genom en kombination av kvalitativ och kvantitativ analys kan vi förklara textens inre strukturer samt hur textens antaganden, beskrivningar och argumentation påverkar tolkningen, samtidigt som vi på ett mer systematiskt sätt kan hitta mönster och se frekvensen av olika gestaltningar (Esaiasson et. al., 2012; Ledin & Moberg, 2010).

4.2 Textanalytisk metod

Andra forskare på området argumenterar för diskursanalysen och dess förmåga att klargöra maktförhållanden samt språkets inverkan på verkligheten (Esaiasson et. al., 2012). Kritisk diskursanalys var initialt en alternativ metod för den här studien, men då en sådan analys har ett större fokus på diskursen som artiklarna befinner sig i, än själva texten i sig själv, valde vi bort denna metod i dess renodlade form. Vi vill emellertid fortfarande anamma ett kritiskt förhållningssätt till vår studie, men samtidigt behålla en systematik. Vår textanalys har därför utgått från Ledin och Mobergs (2010) textanalytiska metod, som kan användas på nyhetstexter enskilt eller i kombination med andra textanalytiska metoder. I denna metod ställs vanligtvis frågor angående textens innehåll, relation, form och intertextualitet, för att bryta ner den och på så sätt avslöja det latent innehåll. Från denna metod tar vi med oss fokuset på innehållsanalysen (vilken typ av tema texten har) och relationsanalysen (vad i språket som bidrar till att etablera, stärka och bygga en relation mellan textens deltagare). Från den kritiska diskursanalytiska metoden har vi valt att se på vårt underlag på en mikro- och makronivå. På makronivå studeras vilka teman, ämnen och kategorier som finns i texten, och hur de prioriteras. På mikronivå undersöks däremot texten på detaljnivå, där det bland annat studeras vilka ord och citat som används (Berglez & Olausson, 2008). Då vi vill få en djupgående förståelse för våra analysobjekt, men samtidigt angripa vårt material utifrån redan satta ramar, anser vi att en kombination av ovanstående textanalytiska metoder är bäst lämpad för vår studie.

4.3 Textanalytiskt verktyg

För att utföra analysen har vi tagit hjälp av Altheides (1996) textanalytiska modell Ethnographic Content Analysis, även kallad ECA-modellen. ECA-modellen är ett verktyg för kvalitativ textanalys, som har till uppgift att upptäcka och beskriva på vilket sätt texter framställs. Modellen kan med fördel användas i vår studie för att få en systematisk och välgrundad analys. Modellen visar vägen för det analytiska arbetet i 12 steg, och genom att följa dessa steg säkerställer vi att samtliga delar blir genomförda samtidigt som vi minimerar risken för att någon del skulle falla bort. Detta ger det analytiska arbetet en tillförlitlighet. Nedan visas modellens 12 steg:

1. Forskningsfråga
2. Teoriläsning
3. Provanalys
4. Utkast protokoll
5. Textanalys, prov
6. Revidera protokoll
7. Urval
8. Datainsamling
9. Analys/kodning
10. Jämföra/kategorisera
11. Ta fram exempel
12. Rapport

ECA-modellen är, som ovan visar, en reflexiv textanalytisk process som gör det möjligt att under processens gång upptäcka nya dimensioner i texterna. Genom sitt systematiska och stegvisa angreppssätt ger modellen även en tydlig överblick över insamlad data. Med sin överskådliga struktur fungerar modellen som ett stöd för att tolka resultaten. Genom att applicera ECA-modellens olika steg på vår studie kan vi således göra en välgrundad textanalys (Altheide, 1996).

4.4 Material och urval

Nedan diskuteras studiens urval. Det ges även en bakgrund om de tidningarna som utgör studiens material.

4.4.1 Urval av tidningar

För att besvara våra frågeställningar kommer vi att genomföra textanalyser av artiklar från Aftonbladet och Svenska Dagbladets nätupplagor. En anledning till varför dessa tidningar valdes är för att de tillhör Sveriges mest lästa, samtidigt som dessa tidningar har varit de populäraste nyhetsajterna för svenskar under USA-valet (Thambert, 2016, 1 nov). En intressant aspekt är att Svenska Dagbladet är en obunden moderat tidning, medan Aftonbladet är en socialdemokratisk tidning. Dessa skiljaktigheter kan ge vårt resultat ett vidare spektrum. En annan faktor som breddar vår studie är att Aftonbladet är en kvällstidning medan Svenska Dagbladet är en morgontidning. Morgontidningar har ett större fokus på politik, administration och ekonomi jämfört med kvällstidningarna som i större utsträckning satsar på så kallade "soft news", som berör underhållning, sport och brott (Strömbäck, 2009). Det är således intressant att undersöka hur rapporteringen kring presidentkandidaterna ser ut hos två stora nyhetstidningar som är lika i dess utformning, men som har flera relevanta skiljaktigheter. Tidningarna har även en stor spridning och tillgänglighet, och utkommer dagligen.

Vi har enbart valt att analysera artiklar från tidningarnas nätupplagor. Anledningen till detta är att nyhetskonsumtionen online ökar medan papperstidningarnas popularitet minskar. För en majoritet av svenskarna är internet idag den viktigaste källan för information och i takt med att användningen av internet ökat tar allt fler del av digitala versioner av de traditionella medierna, tv, radio och dagstidningar (SOI, 2016). Vidare har vi enbart valt att undersöka artiklarnas texter och inte bilder. Att endast fokusera på artiklarnas texter ger oss möjlighet att studera fler artiklar på ett djupgående plan. Vi är medvetna om att en kompletterande bildanalys hade bidragit till fler infallsvinklar för vårt resultat. Då medierapporteringen varit så stor kring det amerikanska valet och de båda presidentkandidaterna, anser vi det vara mer intressant med ett bredare urval av artiklar som istället utesluter bilder.

En kort beskrivning av båda tidningarna presenteras nedan.

4.4.2 Aftonbladet

Aftonbladet är en socialdemokratisk kvällstidning. Den grundades 1839 av Lars Johan Hierta, som gjorde den till Sveriges största och mest inflytelserika tidning. På 50-talet såldes

Aftonbladet till LO och har sedan dess haft en Socialdemokratisk prägel. 1996 övertog den norska mediekoncernen Schibsted den ekonomiska kontrollen av Aftonbladet, medan LO behöll kontrollen över tidningens politiska inriktning. År 2016 har tidningen en räckvidd på 3,6 miljoner läsare per dag, för tryckt tidning, mobilsajt och webbsajt (Nationalencyklopedin, 2016⁴).

4.4.3 Svenska Dagbladet

Svenska Dagbladet är en obunden moderat daglig morgontidning. Tidningen grundades 1884 och köptes 1998 upp av Schibsted (Nationalencyklopedin, 2016⁵). Svenska Dagbladet är Sveriges näst största tidning och har totalt cirka en miljon läsare dagligen på samtliga av deras distributionskanaler. Tidningen har vunnit pris för Sveriges bästa tidning ett flertal gånger och har mottagit det svenska Pulitzerpriset och Guldspaden för sin grävande journalistik (Schibsted, 2016).

4.4.4 Urval av artiklar

Då det amerikanska valet 2016 har varit ett av de mest välrapporterade i svenska medier finns det en uppsjö av artiklar som berör just valet samt de två presidentkandidaterna. För att avgränsa vårt material valde vi att analysera artiklar från dagen efter de tre presidentkandidatsdebatterna som ägde rum i september samt oktober 2016. Kring dessa debatter hade svensk media ett till synes ännu större fokus på presidentkandidaterna och enligt statistik från Meltwater (2016) går det att utläsa att antalet artiklar ökade i samband med just debatterna och de dagar då presidentkandidaterna har hållit tal, vilket ger en god grund för vår studie. Analysunderlag för den här studien är således artiklar som publicerades 27 september, 10 oktober samt 20 oktober - det vill säga de tre dagarna efter varje debatt.

4.5 Tillvägagångssätt

Detta avsnitt syftar till att sammanfatta hur de olika metod- och analysstegen för studien har gått till. Vår studie har följt ECA-modellens 12 olika steg. Som modellen visar började studien med en forskningsfråga, som vi förankrade i relevant teori och tidigare forskning. För att försäkra oss om att studiens teoretiska ramverk skulle gå att applicera på relevanta tidningsartiklar gjordes en provanalys av ett slumpmässigt material. Då vi vid den här tidpunkten visste vad vi skulle undersöka, gjordes steg fyra, fem och sex i ett skede. Det utformades ett protokoll med textanalytiska frågor (studiens operationaliseringar), som vi sedan testade på ett antal slumpmässigt utvalda artiklar. Frågorna utformades utifrån tidigare gjorda studier inom närliggande områden, och utifrån olika teorier inom textanalys i allmänhet och genus i synnerhet. Frågorna fokuserar på textens innehåll och relation samt har både ett mikro- och makroperspektiv. Totalt 17 frågor utformades, som delades in i kategorierna "allmänt om artiklarna", "personliga egenskaper", "yrkesrelaterade egenskaper" samt "genus och makt". I frågeformuläret ställdes både ja/nej-frågor samt öppna frågor, där somliga hade en mer kvantitativ prägel. Samtliga frågeställningar hade inte någon direkt koppling till studiens syfte och frågeställningar, men är viktiga för att få en heltäckande förståelse för artiklarna. Till frågorna skapades indikatorer, alltså specifika förklaringar för vad som skulle sökas efter i texterna. Dessa indikatorer underlättar den textanalytiska

processen och ger den en större tillförlitlighet (Esaiasson et. al., 2012). Frågorna inklusive indikatorerna finns bifogat som bilaga 1.

Efter revidering av de textanalytiska frågorna fortskred arbetet med steg sju, urval. Av ovan nämnda anledningar valdes artiklar från den 27 september, 10 oktober samt 20 oktober i tidningarna Aftonbladet och Svenska Dagbladet som studiens analysmaterial. Databasinsamlingen gjordes via de båda tidningarnas databaser, med sökorden "Hillary", "Clinton", "Donald" och "Trump" på de valda datumen. Vi valde artiklar som innehöll något eller några av dessa ord. Vi gick igenom samtliga artiklar från dessa datum, och avgränsade oss sedan ytterligare till faktiska rapporteringar om presidentkandidaterna. Vi valde således bort artiklar som enbart fokuserade på opinionsundersökningar och dylikt, men även mindre notiser. Artiklarna vi valde skulle i huvudsak handla om kandidaterna. I studien har således redaktionellt material och debattartiklar analyserats.

För att kunna skapa en uppfattning om hur stor varje analys skulle komma att bli gjordes en provanalys där vi ställde studiens textanalytiska frågor till en slumpmässigt utvald artikel. Med provanalysen samt studiens tidsram i åtanke gjordes en avgränsning till åtta (8) artiklar från varje debatt och tidning, vilket resulterade i totalt 48 artiklar. För att säkerställa att artiklarna skulle finnas med hela vägen genom analysens utförande laddades de ned. Detta gjordes den 1 december 2016.

Innan vi startade det textanalytiska arbetet gjordes ytterligare en provanalys av en slumpmässigt utvald artikel. Denna analys gjordes av oss båda tillsammans, för att minimera risken att artiklar i fortsättningen skulle analyseras på olika sätt. Efter den analysen gjordes vissa definieringsklargöranden av indikatorerna för att säkerställa en likartad arbetsprocess och därmed ett tillförlitligt resultat. Vi delade upp artiklarna (tidningsvis) mellan oss och analyserade därmed 24 artiklar var.

I analysarbetet ställdes de textanalytiska frågorna till en artikel i taget, och svaren sammanfattades i ett analyschema. Varje artikel tillhandahöll ett analyschema (se analyschemats mall i bilaga 2). Även om analysarbetet skedde uppdelat fanns en god kommunikation mellan oss båda under hela processen. I de fall som osäkerhet kring någon artikel eller textanalytisk fråga uppstått, har denna diskuterats och analyserats av båda. I artiklarna har all text, inklusive citat, analyserats (ej bildtext) för att kunna skapa en helhetsuppfattning om hur de båda presidentkandidaterna porträtteras. I denna helhetsuppfattning ingår således både journalistens egen skildring, men också olika parter uttalanden som journalisten har valt att inkludera. När samtliga analyschemat var färdigställda skrevs sammanfattningar av de båda tidningarnas porträtteringar. Detta steg gjorde vi tillsammans, för att ge oss båda en god överblick över det resultat textanalysen genererat. Med två sammanfattande analyscheman till hands kunde vi sedan jämföra, kategorisera och ta fram centrala exempel från vårt resultat. Med resultatet tydligt framställt kunde vi sen analysera och tolka vårt resultat med hjälp av vårt teoretiska ramverk. Resultatet, jämförelsen, kategoriseringen och exemplena - tillsammans med analysen - kan läsas i kapitel fem.

4.6 Diskussion av metod

Då allt från formuleringen av frågeställningar, utformning av teoretiskt ramverk, urvalsprocess, metodval, presentationen av resultat och analys till slutdiskussion har haft studiens syfte som grund torde vår undersökning ha en hög giltighet. Alla avvägningar som har gjorts under studiens gång har redovisats utförligt med god argumentation. Det finns således en transparens i vår studie som vidare säkerställer dess giltighet.

Vi menar följaktligen att det är möjligt att genomföra denna analys igen och då komma fram till samma resultat. Vi är dock samtidigt medvetna om att en kvalitativ analys påverkas av den som tolkar och analyserar. Tolkningsarbetet i en textanalys är problematiskt just för att forskare med olika erfarenheter kan läsa en och samma text på olika sätt. Kulturell och sociokulturell bakgrund, samt tidigare uppfattningar och erfarenheter, är faktorer som kan ha inverkan på den som analyserar artiklarna. Den kultur, bakgrund och erfarenhet vi har kan på det sättet påverka studiens objektivitet. Att vi tidigare har läst, och således har vissa uppfattningar om både Aftonbladet och Svenska Dagbladet, kan även det ha haft betydelse för analysens utfall, men vi tror att en objektiv strävan i kombination med teoretiskt grundade analysfrågor har minimerat risken för detta.

Till skillnad från en kvantitativ analys innehåller en kvalitativ analys följaktligen ett större mått subjektiv tolkning och ställer därför högre krav på oss som utför studien (Esaiasson et al., 2012). Med ambition att uppnå ett högre vetenskapligt värde i resultatet har studien dock genomförts i strävan att följa de kriterier och metodregler som Ekström & Larsson listar i *Metoder i kommunikationsvetenskap* (2010):

- Koherens: En samstämmig tolkning som hänger ihop och är konsekvent.
- Omfattning: En genomgripande tolkning som inbegriper alla delar och alla uppgifter samt bygger på ett allsidigt urval.
- Öppenhet: En tolkning som inte är bestämd på förhand utan är öppen för alternativa infallsvinklar, tolkningar och förhållningssätt.
- Djup: En tolkning som går ner på djupet och identifierar mer djupgående betydelser.
- Kontextualitet: En tolkning som tar hänsyn till fenomenets kontext och kan se det enskilda i sitt sammanhang.

Genom att följa dessa metodregler ges vår studie en högre tillförlitlighet. För att uppnå hög tillförlitlighet krävs det vidare att den empiriska undersökningen genomförs koherent, för att minska risken för inkonsekvens eller slumpmässiga fel (Esaiasson et al., 2012). På grund av studiens tidsram analyserade vi dock artiklarna var och en för sig, vilket kan ha påverkat analysens utfall från de olika tidningarna. Innan den textanalytiska processen startade gjordes dock en provanalys av en slumpmässigt utvald artikel. Detta, i kombination med detaljerade indikatorer till de textanalytiska frågorna samt en god kommunikation, säkerställer en tillförlitlighet till studien. Med denna systematik finns det dock en risk att vi missar det latent i texten, som vi eventuellt hade fångat med ett mer förutsättningslöst angreppssätt.

Vi är medvetna om att vi missar en betydande aspekt genom att inte studera artiklarnas bilder. En avbildad person kommunicerar på olika sätt genom ansikte och kropp. Hållning, ansiktsuttryck, position och vinkel kommunicerar något om den avbildade och vad den avbildade personen förmedlar (Vigsö, 2004). På så vis hade en kompletterande bildanalys

kunnat bidra med aspekter som hade varit väsentliga för vår studie. Det faktum att vi endast analyserar två nyhetstidningar, som dessutom ägs av samma mediekoncern, kan även det ses som en brist för vår studie. Ett bredare urval av tidningar hade kunnat ge ett vidare resultat och andra infallsvinklar som vår studie inte får med. Att vi endast studerar artiklar från Aftonbladet och Svenska Dagbladets nätupplagor kan även det vara negativt i bemärkelsen att redaktörerna har möjlighet att uppdatera artiklarna och skriva om texten efter att den har publicerats för allmänheten. Vi tror emellertid inte att dessa eventuella förändringar i artiklarna är så anmärkningsvärda att de påverkar studiens tillförlitlighet. Vi anser därför att vår avgränsning är rimlig utifrån studiens tidsram.

5 RESULTAT OCH ANALYS

I denna del presenteras resultatet från textanalysen utifrån våra tre frågeställningar, där frågeställning ett och två besvaras i samma kategori. Frågeställningarna besvaras enligt kategorierna 1) på vilket sätt Hillary Clinton och Donald Trump porträtteras i svenska medier, och 2) om det finns några skillnader i porträttering från ett genusperspektiv. Den första kategorin presenteras med temana “allmänt om artiklarna”, “personliga egenskaper” och “yrkesrelaterade egenskaper”, medan temat “genus och makt” presenteras i kategori två. Utifrån våra frågeställningar, uppdelade i två kategorier, kommer vi vidare väva samman det empiriska resultatet med teori och tidigare forskning i en analys. Studiens övergripande resultat kommer därefter att sammanfattas och diskuteras i en avslutande diskussion.

5.1 På vilket sätt porträtteras Hillary Clinton och Donald Trump i svenska medier?

För att besvara studiens första och andra frågeställning ställdes allmänna frågor om artiklarna, frågor kring personliga egenskaper samt yrkesrelaterade egenskaper. Detta resultat presenteras nedan.

5.1.1 Allmänt om artiklarna

I vår textanalys började vi med att ställa mer allmänna frågor kring artiklarna, såsom vem huvudpersonen är, vilken presidentkandidat som får mest plats, om artikeln har en politisk eller personlig vinkel eller om presidentkandidaterna nämns i positiva eller negativa sammanhang. Frågorna utformades utifrån tidigare gjorda studier som har visat att manliga politiker normalt sett dominerar det mediala utrymme, samtidigt som de beskrivs utifrån en positiv kaliber, till skillnad från kvinnliga politiker som tidvis porträtteras utifrån en privat vinkel. Vi ställde dessa frågor till vår studies analysunderlag för att undersöka huruvida dessa aspekter återfanns i artiklarna.

Mycket Trump och lite Clinton

I en klar majoritet av artiklarna benämns både Trump och Clinton. Detta kan förklaras av att studiens analysunderlag består av artiklar publicerade dagen efter debatterna mellan de båda presidentkandidaterna. Detta resultat är likvärdigt i båda tidningarna. I Svenska Dagbladet

innehåller 17 av 24 artiklar båda presidentkandidaterna, jämfört med 15 av 24 artiklar i Aftonbladet. Inga av de analyserade artiklarna handlar enbart om Clinton, medan sju (7) artiklar från Svenska Dagbladet och nio (9) artiklar från Aftonbladet har Trump som enda huvudperson. Nedan visas resultatet i en tabell.

Tabell 2: Vem är huvudpersonen i texten? Trump eller Clinton?

Huvudperson	Svenska Dagbladet	Aftonbladet
Enbart Trump	7	9
Enbart Clinton	0	0
Båda presidentkandidaterna	17	15

Vad man dock kan se är att Trump dominerar en majoritet av artiklarna, även i de artiklar som handlar om både honom och Clinton. I 18 av de 24 analyserade artiklarna från Svenska Dagbladet får Trump mest utrymme. I fyra (4) av artiklarna får båda presidentkandidaterna lika mycket utrymme, och i enbart två (2) artiklar får Clinton mest utrymme. De 24 analyserade artiklarna från Aftonbladet visar liknande resultat. Där får Trump mest utrymme i 17 av artiklarna, medan båda presidentkandidater får lika mycket utrymme i sju (7) av artiklarna. Inte i några av artiklarna från Aftonbladet ges Clinton mest utrymme. I båda tidningarna får alltså Trump en klar majoritet av utrymmet.

Tabell 3: Om båda presidentkandidaterna är med, vem får mest plats?

Utrymme	Svenska dagbladet	Aftonbladet
Trump får mest utrymme	18	17
Clinton får mest utrymme	2	0
Båda presidentkandidaterna får lika mycket utrymme	4	7

Att Trump får ett större medialt utrymme än Clinton går i linje med resultatet som presenteras i Hammarlin och Jarlbro (2014), där de menar att manliga politiker får ett större medialt utrymme än kvinnliga politiker. Att Clinton får mindre utrymme i mediala sammanhang kan få konsekvenser för hennes politik och politiska personlighet. Om vi applicerar dagordningsteorin på denna aspekt kan det mindre mediala utrymmet komma att påverka huruvida de som tar del av mediernas innehåll anser att Clintons politiska agenda är viktig. Dagordningsteorin innebär att medierna med sitt nyhetsurval har makt att bestämma över vilka frågor medborgarna anser är viktiga, men också hur dessa frågor uppfattas av medborgarna. Om Trump, i det här fallet, ges ett större utrymme sätts agendan efter hans politiska ramar. Clinton, å andra sidan, hamnar i skymundan vilket enligt dagordningsteorin innebär att hennes politiska agenda inte blir av lika stort vikt som Trumps. Enligt Hammarlin

och Jarlbro (2014) innebär denna distinktion i kvinnor och mäns mediala utrymme ett problem ur ett genusperspektiv. Om en genuskategori, det vill säga ett av könen, har större möjligheter att göra sina röster hörda i den offentliga debatten, eller om det skiljer sig i hur män respektive kvinnor gestaltas eller framställs i våra medier, återfinns ett demokratiskt problem där inte längre allas åsikter får ta plats i samhället. Detta är vidare motsägelsefullt för hur medierna bör agera, då medierna som demokratisk mötesplats bör låta olika åsikter och kulturyttringar komma till tals (Hammarlin & Jarlbro, 2014; Strömbäck, 2009).

Att Trump får överlägset mer utrymme i artiklarna än vad Clinton får kan även kopplas till härskartekniken *osynliggörande*. Det är en teknik som kan ta sig olika uttryck, exempelvis via ord och kroppsspråk, där syftet är att förmedla att någon inte finns samt att det någon gör eller säger inte är betydelsefullt (Ås, 1978). Det är möjligen inte en medveten strategi från journalisterna att osynliggöra Clinton, men då fokus inte ligger på (enbart) Clinton i en enda artikel i varken Svenska Dagbladet eller Aftonbladet samt att hon får mer utrymme än Trump i endast två (2) av 48 artiklar är det rimligt att dra paralleller till denna teknik då det kan tolkas som att hennes politiska person och/eller politiska agenda inte är av lika stor betydelse som Trumps.

En annan anledning till att nyhetsrapporteringen har sett ut som den har gjort kring presidentvalet kan även förklaras av Trumps uppseendeväckande uttalanden. Enligt Hvitfelt (1985) ökar sannolikheten för att en nyhet ska slå igenom om den har överraskande eller sensationellt innehåll, vilket är ett kriterium som Trumps uttalanden passar in i.

Uttalanden från debatterna i fokus

Många av artiklarna har en politisk vinkel, vilket kan förklaras av att studiens analysmaterial består av artiklar publicerade dagen efter debatterna mellan de båda presidentkandidaterna. En majoritet av dessa artiklar handlar om just debatten, vad som hände och vilka ämnen som diskuterades. I Svenska Dagbladet hade 20 av 24 artiklar en politisk vinkel, jämfört med 23 av artiklarna från Aftonbladet. Av totalt 48 artiklar har alltså 43 en politisk vinkel. Inga av dessa artiklar handlade dock om renodlad politik, eller om var presidentkandidaterna står rent politiskt - utan om vilka uttalanden eller personliga påhopp de gjort mot varandra.

Tabell 4: Vilken är artikelns huvudsakliga vinkel? Politisk eller personlig.


Personlig eller politisk vinkel	Svenska Dagbladet	Aftonbladet
Personlig vinkel	4	1
Politisk vinkel	20	23

I de fem (5) artiklar som hade en personlig vinkel handlade tre (3) om Donald Trump, medan de resterande två (2) artiklarna handlade om båda presidentkandidaterna. Nedan visas ett utdrag ur en personlig artikel där Trump var i fokus. Denna artikel handlade då om Trumps lögnar och psykiska tillstånd.

AFTONBLADET LOGGA IN

NYHETER mån 10 okt 2016

Experten: Här är klippet som avslöjar Trumps lögn



2 / 8

Donald Trump ljugar så att han tror på sig själv – oftast. I nattens debatt avslöjade sig presidentkandidaten med en klassisk

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/usa/akt2016/article23686518.ab> Sida 1 av 5

Experten: Här är klippet som avslöjar Donald Trumps lögn | Aftonbladet 2016-10-15 14:44

lögngest när veckans mest omdiskuterade ämne diskuterades.
 – Under uttalandet sluter han ögonen och rycker på axlarna. En liten, men väldigt tydlig gest, säger kroppsspråksexperten Henrik Fexeus.

Under nattens presidentkandidatsdebatt i USA var **Donald Trumps** skandalösa uttalanden från 2005 i fokus. Trump uppgav då att han kunde kyssa kvinnor och ta på deras kön bara för att han var känd – vilket beskrivits som att han utan motstånd kunnat genomföra sexuella övergrepp på kvinnor.

Från programledaren Anderson Cooper fick Trump frågan om han någonsin gjort det. Under debatten svarade Trump undvikande att det bara var "omklädningsrumssnack". Men när Anderson Cooper pressade Trump kom gesten som kan ha avslöjat Trump, enligt kroppsspråksexperten Henrik Fexeus.

LÄS OCKSÅ
PLUS Så blir USA 2020 – om Trump styr

Ställer samma fråga

På drygt 20 sekunder ställer Cooper frågan om Trump begått övergreppen – utan att få ett tydligt svar.

– Då händer något väldigt intressant, nämligen att Trump för första gången i sin valrörelse uppvisade ett tydligt symboliskt skeende som med största sannolikhet betyder lögn, säger Henrik Fexeus.

Forskning av den ansedda psykologen Paul Ekman har visat att personer som varit i stånd att ljuga för en kort stund slöt ögonen för att stänga ute världen och samtidigt höjde lätt på

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/usa/akt2016/article23686518.ab>

Sida 2 av

Experten: Här är klippet som avslöjar Donald Trumps lögn | Aftonbladet

2016-10-15 14:4

axlarna, som en axelryckning för att bagatellisera det de säger. Nästan alltid för man då med osanning, enligt Paul Ekmans forskning.

Utdrag ur artikeln *Experten: Här är klippet som avslöjar Trumps lögn* från Aftonbladet 10 oktober 2016.

Att nyhetsförmedlingen i artiklarna vi har tagit del av inte handlar om renodlad politik har troligtvis att göra med kandidaterna, den unika valrörelsen och de anmärkningsvärda debatterna. Aldrig förr har en amerikansk valrörelse befunnit sig så långt ifrån den politiska normen (Meltwater, 2016), vilket går i linje med nyhetsvärderingskriteriet att sådant som anses vara en sensation ofta framhävs i nyhetsmedier (Hvitfelt, 1985).

I Byström, Robertson och Banwart (2001) påvisas det faktum att manliga respektive kvinnliga politiker porträtteras olika i medierna, och då genom att kvinnliga politiker oftast framställs i egenskap av just kvinnor med ett fokus på frågor och beskrivningar om deras privata liv. Detta är ett exempel på symboliskt våld, som ofta tar sig uttryck i medierna när det gäller porträttering av politiker (Jarlbro, 2013). Personifiering, som är en del av medielogiken och nyhetsvärderingen, används ofta för att göra en nyhet mer relaterbar för läsarna (Strömbäck, 2001). I vår studie kunde vi inte finna några tecken på denna typ av symboliskt våld, då en liten del av artiklarna vi har tagit del av har haft en personlig vinkel - och i synnerhet inga av de artiklar där Clinton var i fokus. Vi har snarare kunnat se att vårt material har visat ett motsatt utfall, där fler artiklar med Trump i fokus har haft en personlig vinkel.

IG till Trump och G+ till Clinton

I majoriteten av de analyserade artiklarna framställs Trump i negativa sammanhang. Detta är ett resultat som är likvärdigt för båda tidningarna. I Aftonbladet hade 22 artiklar en negativ framställning av Trump, jämfört med 14 hos Svenska Dagbladet. Inga av artiklarna hade en positiv framställning av Trump. Anmärkningsvärt är dock att Svenska Dagbladet hade en mer neutral framställning av Trump (tio artiklar) än vad Aftonbladet hade (två artiklar).

Clinton framställs däremot på ett mer varierat sätt. Aftonbladet framställer Clinton till störst del positivt, men även med ett fåtal negativa och neutrala artiklar. Svenska Dagbladet, å

andra sidan, framställer Clinton till stora delar neutralt och negativt. I enbart två (2) artiklar framställs Clinton i positiva sammanhang. I ett flertal artiklar från båda tidningar har Clinton inte fått tillräckligt mycket utrymme för att vi ska kunna avgöra om hon framställs positivt, negativt eller neutralt. Nedan visas i vilka sammanhang presidentkandidaterna framställts i Svenska Dagbladet och Aftonbladet.

Tabell 5: I vilka sammanhang nämns Donald Trump? Positivt, negativt, neutralt.

Positivt/negativt/neutralt Donald Trump	Svenska Dagbladet	Aftonbladet
Positiva artiklar	0	0
Negativa artiklar	14	22
Neutrala artiklar	10	2
Artiklar med både positiv och negativ framställning	0	0

Tabell 6: I vilka sammanhang nämns Hillary Clinton? Positivt, negativt, neutralt.

Positivt/negativt/neutralt Hillary Clinton	Svenska Dagbladet	Aftonbladet
Positiva artiklar	2	10
Negativa artiklar	6	4
Neutrala artiklar	7	5
Artiklar med både positiv och negativ framställning	2	1
Framkommer ej	7	4

Detta resultat baseras på det huvudsakliga intrycket artikeln ger av de båda presidentkandidaterna. I artikel *Expert: Clinton vann debatten* (Aftonbladet, 27 september 2016) framställs Clinton i ett överlag positivt sammanhang. Detta visas i följande kommentarer:

“Clinton var ganska rak på sak, saklig, höll sig ganska lugn, hade smarta repliker och "soundbites". Hennes lugn säger väldigt mycket, och är kanske det som skadar Trump mest. Hennes lugn kontra hans oslipade sätt att debattera” - Expert: Clinton vann debatten, Aftonbladet, 27 september 2016.

“Clinton vann debatten” - Expert: Clinton vann debatten, Aftonbladet, 27 september 2016.

På liknande sätt framställs Trump i ett överlag negativt sammanhang i samma artikel. Detta visas i följande kommentar:

“De första 20 minuterna var Trump möjligtvis med i debatten. Men de sista 60 var nästan katastrof” - Expert: Clinton vann debatten, Aftonbladet, 27 september 2016.

Presidentkandidaterna framställs på liknande sätt i flertalet artiklar. I artikeln *Retorikexpert: Man hör inte vad Clinton säger* (Svenska Dagbladet, 20 oktober) framställs Clinton vidare i ett negativt sammanhang. Detta visas i följande kommentar:

“Clinton i sin tur talar till hela hjärnan men hon pratar monotont, utan känsla, vilket gör att man som lyssnare tappar fokus, man hör till slut inte vad hon säger” - Retorikexpert: Man hör inte vad Clinton säger, Svenska Dagbladet, 20 oktober.

Att hela 36 av 48 artiklar med Trump har en negativ vinkel är anmärkningsvärt i den bemärkelsen att tidigare studier visar att kvinnor har en mer negativ framställning än män i svenska medier (Bromander, 2012). En förklaring till varför vårt resultat frångår det journalistiska förhållningssättet *objektiv nyhetsförmedling*, kan vara för att vi i vår analys har tagit del av krönikor och andra artiklar där journalisternas egna opinioner förekommer (Hadenius et. al., 2011). Då en stor del av artiklarna föreställande Trump gav negativa konnotationer innebär priming- och framing-effekterna att han med stor sannolikhet uppfattas negativt. Då denna beskrivning förekommer ofta blir det också den bild som allmänheten får av Trump. Detta påverkar, enligt teorin om priming och framing, i sin tur människors allmänna uppfattning om presidentkandidaten och dennes kompetens. Detta är inget som vi ser är framträdande för Clinton, som har en mer varierad mediebild i de artiklar vi har tagit del av (Strömbäck, 2001).

5.1.2 Personliga egenskaper

I följande stycken visas resultat från textanalysens andra tema, där frågor om presidentkandidaternas personliga egenskaper har ställts till artiklarna. Dessa frågor är hur presidentkandidaterna presenteras, huruvida några familjerelationer nämns samt hur de framställs som privatpersoner. Dessa frågor ställdes för att kunna undersöka om vår studies resultat stämde överens med tidigare forskning, som visar att kvinnliga politiker beskrivs utifrån sin privatperson mer frekvent än manliga politiker.

Fastighetsmagneten vs. Den förra utrikesministern

I en klar majoritet av artiklarna benämns Clinton som “Clinton” eller “Hillary Clinton” och Trump som “Trump” eller “Donald Trump”. Clinton benämns vid sitt förnamn fler gånger än Trump, enbart “Donald” förekom i två (2) av artiklarna medan Clinton beskrevs som “Hillary” i fyra (4). Journalisterna benämner Trump med betydligt fler epitet än Clinton.

Återkommande beskrivs Clinton som “den förra utrikesministern”, då ofta i en rimlig kontext, medan “affärsmannen”, “fastighetsmagneten”, “Ijugande politikern”, “fastighetsmiljardären”, “outsidern”, “fenomenet Donald Trump”, “The Donald’s” är epitet som Trump beskrivs med, vilket är betydligt fler än Clintons “förra utrikesminister”. Presidentkandidaterna beskrivs återkommande även som republikaner respektive demokrater, och i en artikel beskrivs båda två som “de mest avskydda kandidaterna någonsin”.

Att Clinton benämns vid förnamn fler gånger än Trump går i linje med tidigare forskning som visat att män oftare än kvinnor presenteras med helt namn och titel. Detta belyses i studien *What's in a name? Coverage of Senator Hillary Clinton during the 2008 Democratic Primary* (Uscinski & Goren, 2011). Skillnaderna mellan kandidaterna är dock inte lika stora i vår studie som i fallet 2008. I vår studie är det endast i fyra fall som Clinton benämns vid endast sitt förnamn, jämfört med Trumps två. Trump å andra sidan benämns vid betydligt fler öknamn än vad Clinton gör. I tidigare nämnda studie beskriver forskarna hur medierna, genom att referera till kvinnliga kandidater på ett informellt sätt, förminska kandidaterna och förringar deras makt och legitimitet (Uscinski & Goren, 2011). Detta finner vi inte ett exempel på i Clintons fall, men däremot är det rimligt att dra paralleller mellan det resultatet och mediernas beskrivning av Trump.

Familjerelationer har ingen betydelse

Familjerelationer förekommer inte nämnvärt i artiklarna vi har tagit del av. I Aftonbladet får Donald Trumps son Donald Trump Jr kommentera sin fars uttalande, och i Svenska Dagbladet nämns det att hans dotter Ivanka Trump har sagt att valresultatet kommer att accepteras (efter att Trump hade hotat med att inte acceptera ett resultat där Clinton vinner). I ett flertal artiklar nämns Hillary Clintons makes Bill Clintons tidigare sexskandaler. Detta nämns i sammanhanget då Trump, innan den andra debatten, valde att kalla till en presskonferens tillsammans med fyra kvinnor som tidigare anmält Bill Clinton för sexuella trakasserier och våldtäkt. Båda tidningarna nämner dessutom hur Clinton påstår att Trump har nått sin framgång med hjälp av sin far och hans pengar.

Den enda gången det refereras till paret Clintons enda barn Chelsea Clinton är i Svenska Dagbladet när Trump säger att han hyser respekt för henne. I en artikel i Aftonbladet belyses det att Clinton sagt att hon har respekt för Trumps barn.

I den tidigare forskningen vi har tagit del av nämns det återkommande att kvinnliga politiker ofta framställs i relation till sin familj. Detta nämns bland annat i Byström, Robertson och Banwarts studie *Framing the Fight. An analysis of media coverage of female candidates in primary races for governor and U.S. senate in 2000* (2001). Vårt resultat skiljer sig åt från detta resultat genom att vi inte kan se att familjerelationer är i fokus. Vad vi dock kan se är en rapportering om Hillary Clintons man Bill Clinton, och hans tidigare kärleksrelationer. Detta skulle kunna kopplas till ett symboliskt våld, där kvinnan beskrivs i förhållande till sin man (Bourdieu, 1999; Jarlbro, 2013). Det går dock inte att veta huruvida medierna hade skrivit om detta om det inte vore för att Trump, innan den andra debatten, kallade till en presskonferens som berörde just Bill Clinton och hans affärer. Vår studie skiljer sig därmed från andra studier på ämnet.

Pappa Trump och vännen Clinton?

Kandidaternas personliga egenskaper framställdes alltid i relation till deras yrkesperson eller deras roll som politiker. Ingen av artiklarna speglar hur presidentkandidaterna är som personer utanför sin yrkesposition, utan enbart hur de var i debatten eller i politiken sedan tidigare. Det beskrevs således inte hur kandidaterna är som privatpersoner, som exempelvis vän eller förälder. Kandidaternas egenskaper sammanfattas vidare under temat "yrkesrelaterade egenskaper".

I Byström, Robertson och Banwart (2001) beskrivs det att kvinnliga politiker ofta framställs i egenskap av just kvinnor, med ett fokus på frågor och beskrivningar om deras privata liv. Även Ross (2002) fastslår att kvinnor regelbundet presenteras med hjälp av en privat eller familjär referensram, vilket definierar och begränsar möjligheterna för kvinnor i den politiska världen. Vi kunde emellertid inte se tecken på detta i någon av artiklarna som vi har tagit del av. Båda kandidaterna framställdes i relation till deras yrkesperson, och vi får inte ta del av hur varken Clinton eller Trump är som privatpersoner eller i relation till deras familj.

5.1.3 Yrkesrelaterade egenskaper

I följande stycken visas resultat från textanalysens tredje tema, där frågor om presidentkandidaternas yrkesrelaterade egenskaper ställs till artiklarna. Dessa frågor är hur presidentkandidaterna framställs i sin yrkesroll, huruvida det går att utläsa om de besitter några ledarskapsegenskaper, huruvida presidentkandidaternas politiska agenda framhävs, om de framställs som politiskt trovärdiga samt om deras karriärer är självuppnådda eller inte. Frågorna utformades utifrån tidigare gjorda studier som har visat att porträtteringen av manliga politiker har ett större fokus på deras yrkesperson, ledaregenskaper samt politiska agenda, än vad porträtteringen av kvinnliga politiker har. Vi ställde dessa frågor till vår studies analysunderlag för att undersöka huruvida dessa aspekter återfanns i artiklarna.

Presidentmässig Clinton och babblig Trump

Efter den första debatten framställdes Clinton i positiv bemärkelse. Hon beskrevs som "presidentmässig" och "statsmannamässig" och som debattens klara vinnare. Detta visas bland annat i följande kommentar:

"Detta var en seger för Hillary Clinton som var presidentlik, sakpolitisk, kunnig och skicklig på att glida undan relevant kritik" - Faktakoll vinner inget kulturkrig, Aftonbladet, 26 september 2016.

Erfaren, väl förberedd, kommunikativ och rationell är några av de positiva ord som Clinton i sin yrkesroll beskrivs med, tillsammans med kompetent, professionell, jordnära och humoristisk. Det enda negativa som skrevs om henne i den första debatten var när Aftonbladet skrev att Clintons åsikter ibland skiftar och att hon var den första med att förolämpa sin motståndare. Aftonbladet skriver även att hon är en rutinerat debattör som inte lär ha svårt att svara på frågor, men som ofta kritiserats för att hon inte når ut som en pålitlig kandidat gentemot nya väljare och uppvisar en alldeles för hård yta.

Expert: Clinton vann debatten



HEMPSTEAD, NEW YORK/STOCKHOLM. I natt drabbade de samman. Hillary Clinton och Donald Trump stod på samma scen i 90 minuter och debatterade. Christian Christensen, professor i journalistik vid Stockholms universitet tycker att Clinton vann debatten.
 – Första 20 minuterna var Trump möjligtvis med i debatten. Men de sista 60 var nästan en katastrof, säger han till TT.

Utdrag ur artikeln *Experten: Clinton vann debatten*, Aftonbladet 27 september 2016.

Trump blev däremot porträtterad i en mycket dålig dager efter den första debatten. Han påvisade, enligt artiklarna, inte någon debatt- eller politisk styrka, och en journalist i Aftonbladet menar att hans svaga insats i debatten berodde på att han var “tvungen att diskutera politik”. Han framställs som babblig, oförberedd, osympatisk och inkompetent. Han benämns även som utåtagerande (“otämjd sanningssägare”), en “fullblodsnarcissist” och som en dominant machotyp (“hans image bygger på den starke, auktoritära mannen”). Dessutom framställs han som en lättkränkt, nonchalant och burdus icke-politiker som går på sin magkänsla istället för fakta.

Världen

Retorikexpert: Tydligt att Trump bara babblar

Den första debatten mellan de båda presidentkandidaterna visar tydligt att det är två totalt motsatta typer retorikexperten Lena Lid Falkman.

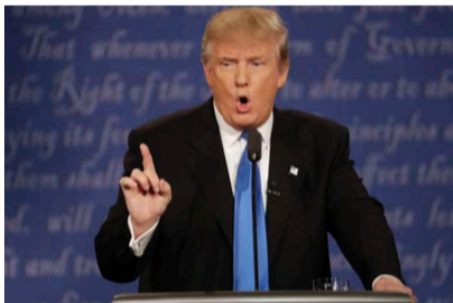


Foto: AP

En underhållande debatt – det blev det, menar Lena Lid Falkman, ledarskaps- och retorikforskare vid Handelshögskolan i Stockholm. Clinton gjorde inga missar i kväll, hon höll sig lugn och ger svar på tal medan Donald Trump gjorde flera misstag.

Utdrag ur *Retorikexpert: Tydligt att Trump bara babblar* från Svenska Dagbladet 27 september 2016.

Det positiva med Trump, som både Aftonbladet och Svenska Dagbladet nämnde, var att han är engagerad och passionerad i sin yrkesroll. En journalist i Svenska Dagbladet skriver även att han är en skicklig kommunikatör. Samma tidning beskriver dock honom som en icke-kommunikativ person med oklart och ostrukturerat talspråk i en annan artikel.

Efter den andra debatten var det stort fokus på Trump hos båda tidningarna, vilket innebar att Clinton inte fick särskilt mycket plats. Det utrymme hon fick var dock inte i lika positiv manér som efter den första debatten. Svenska Dagbladet skriver att hon förlorade debatten, att hon "gick i fällan" två gånger, att hon är undvikande och inte ger något övertygande svar på varför hon har raderat 30.000 jobbmil. De beskrev henne med en hårdare ton än vid första debatten och skrev att hon är illa omtyckt, frihandelskritisk, icke-pålitlig och impopulär bland yngre personer. Det som var positivt var att hon är en väl förberedd politiker samt strategisk och taktisk i sin yrkesroll. Aftonbladet använde dock en snäppet positivare ton vid beskrivningen av Clinton. Hos dem framställs hon som en vass, bra debattör som har svar på tal och är presidentmässig. En journalist beskriver henne som repliksnabb, i en negativ bemärkelse dock, medan samma egenskap benämns som "kvicktänkt" i en annan artikel från samma tidning. Clinton beskrivs även med att hon förolämpade, ljög och kränkte Trump under debatten och att hon "föll in i Trumps jargong av förolämpningar".

AFTONBLADET

LEDARE mån 10 okt 2016

En skam för hela världen

Se hela debatten mellan Clinton och Trump här



LEDARKRÖNIKA. De vägrade ta i hand. De förolämpade, avbröt och kränkte. [Donald Trump](#) var mindre dålig den här gången, men det är svårt att se att han övertygade några nya väljare.

Trump's stora utmaning är att nå utanför kretsen av "deplorables", som Clinton sagt – rasister, sexister, homofober, främlingsfientliga, islamofober – och de som redan avskyr [Hillary Clinton](#), vilket är många. Han behövde övertyga moderata republikaner och kvinnor som inte bestämt sig än.



Foto: REUTERS

Utdrag ur *En skam för hela världen* från Aftonbladet 10 oktober 2016.

Efter den andra debatten gjorde Trump, enligt båda tidningarna, bättre ifrån sig än vad som var väntat, men han var fortfarande inte bra och journalisterna var minst lika negativa i sin rapportering som vid tidigare debatt. I dessa artiklar var det ett stort fokus på skandalen med den elva år gamla röstinspelningen där Trump uttrycker sig sexistiskt, vilket framställer honom i mycket negativ dager. Vidare framställs han som en lögnare (till och med mytoman), att han försöker slingra sig ifrån sanningen, är elak (använder glåpord), oartig (avbryter), ignorant och en världsfrånvärd smutskastare som går till attack och kränker. Han benämns även som "diktatorlik", och att uttalanden som hans passar i "fasciststater". Båda tidningarna återkommer även till att Trump är en hycklare, och ett exempel på det är att han vill göra USA "great again", men inte bidra med sin egen skatt.

De positiva drag hos Trump som kan tolkas från artiklarna är att han har förbättrats sedan sist, att han är samlad, skicklig, koherent, passionerad och "mer disciplinerad än tidigare". Dessa egenskaper är dock få i förhållande till de negativa egenskaperna han beskrivs med. Vidare negativa egenskaper är bland annat absurd, självgod, sexistisk, dåligt påläst och icke-presidentduglig. Dessutom framställer Trump sig själv till ett offer, vilket återspeglas i artiklarna. Han återkommer till att han blir orättvist behandlad både av debattens moderator och media.

Vid den tredje debatten framställer Aftonbladet Clinton som en bra politiker, som kan sin sak och är duktig på att debattera. I jämförelse med Trump är hon dessutom lugn, sansad och saklig. Hon framställs emellertid som trångsynt. Svenska Dagbladet har en hårdare ton mot Clinton än vad Aftonbladet har. Där framställs hon som aningen korrupt, slug, grälsjuk, ofolklig och impopulär. De skriver även att man "ser att hon inte gillar att resa runt, skaka hand eller möta människan". De nämner även hur hon pratar monotont, utan känsla, under debatten. Trots dessa egenskaper beskrivs hon även som en humanistisk person, med stort tålamod och kunskap.

I den sista debatten haglar kritiken mot Trump i båda tidningarna. Han anses vara extremt farlig, i desperat behov av väljare, konspiratorisk, kontroversiell, hotfull, bisarr samt vara en ointellektuell och rasistisk abortmotståndare som enligt retorikexperter "talar till reptilhjärnan". Han går emot reglerna för hur en president "bör" bete sig, bland annat det faktum att han vägrar acceptera valresultatet om han förlorar, och är underlägsen Clinton när det kommer till sättet han för sig på. Svenska Dagbladet nämner att han har fört in rasism och isolatism i amerikansk politik och Aftonbladet beskriver honom som antiamerikansk och antidemokratisk. Även efter denna debatt framställs Trump som en person som tycker synd om sig själv och är både lättkränkt och lättprovocerad. Aftonbladet skriver även i en artikel att han framstår som en ståuppkomiker och Svenska Dagbladet tycker att det är "en gåta hur han har kommit så långt". Det enda positiva som nämns om Trump efter denna debatt är att han är disciplinerad.

Svenske experten om Trumps uttalande: Ett hot mot demokratin



Donald Trump vägrade mitt i debatten att svara på frågan om han kommer acceptera en valförlust.

Nu rasar experter mot uttalandet.

– Accepterar man inte valresultatet är det mycket allvarligt, säger experten Stefan Dahlberg och beskriver det som ett hot mot demokratin.

Utdrag ur *Svenske experten om Trumps uttalande: Ett hot mot demokratin* från Aftonbladet 20 oktober 2016.

Många tidigare studier menar att kvinnliga politiker tenderar att fråntas sin politiska auktoritet genom att medier enbart beskriver dem utifrån en privat sfär (Byström et al., 2001). Detta, menar Göransson (2007), beror på att politiken ingår i den offentliga sfären, något som länge har dominerats av män. Kvinnor i den politiska sfären ses därför som en abnorm, vilket uttrycks i medierna då de antar ett större fokus på kvinnliga politikernas privata roll (Ross, 2002). Detta menar Hammarlin och Jarlbro (2014) är ett tecken på ett symboliskt våld, som är vanligt förekommande gentemot kvinnliga politiker. I resultatet ovan finner vi dock flera exempel på hur medierna efter varje debatt har fokuserat på både Clinton och Trump som yrkespersoner, och inte som privatpersoner. Vår studie skiljer sig därför mot dessa tidigare studier.

Vad vi dock kan se är att det finns en distinktion i med vilka attribut de båda presidentkandidaterna beskrivs när det kommer till deras yrkesperson. Clinton lyfts ofta fram med mer positiva eller neutrala attribut (några fler negativa efter den andra debatten), medan Trump i sin yrkesroll framställs med majoriteten negativa attribut. Detta kan ha att göra med vårt val av att analysera artiklar dagen efter debatterna, där ett stort fokus ligger på presidentkandidaternas uttalanden, och då främst Trumps. Trumps agerande bryter mot det som är en norm i politiska sammanhang och anses vara kontroversiell, något som medierna, enligt Hvitfeldts nyhetsvärderingskriterier, väljer att ta fasta vid (Hvitfelt 1985).

Som följd av detta tar medierna ett fokus på Trumps mer kontroversiella uttalanden som i politiska sammanhang anses vara inkorrekta. Ur ett priming-perspektiv, där medierna genom att uppmärksamma vissa saker och inte andra, bidrar till att skjuta fram vissa delar av människors kognitiva scheman i deras medvetanden, leder detta till att Trump kommer uppfattas som mindre kompetent och duglig som president (Strömbäck, 2009).

USA:s bästa ledare: Clinton

Enligt Hammarlin och Jarlbro (2014) finns det vissa egenskaper som beskriver en bra ledare. Dessa positiva ledarskapsegenskaper är kompetens, styrka, balans, självsäkerhet och bilden av dem som "frälsare". Negativa ledarskapsegenskaper, däremot, är inkompetens, osäkerhet, otillräcklighet och känslighet. Sammanfattningsvis framställs Clinton med fler positiva ledarskapsegenskaper än vad Trump gör. I framställningen av Clinton kan man utläsa positiva ledarskapsegenskaper i 20 av artiklarna. I de allra flesta fall framställs hon som *kompetent*, grundat på att hon vann debatter, var saklig, kunnig och väl förberedd. I vissa fall framstår hon som kompetent enbart på grund av att hon är mer presidentmässig än Trump. Vanligt förekommande är också ledarskapsegenskapen *självssäker*. I ett flertal artiklar framställs hon även som *stark*, då på grund av att hon kan stå upp mot Trumps anklagelser. I totalt 22 artiklar är Clinton med så pass lite att det inte går att utläsa någon framställning av ledarskapsegenskaper. I fyra (4) artiklar framställs Clinton med de negativa ledarskapsegenskaperna *inkompetens* och *känslig*, ett resultat som bygger på framställningen av Clinton som opålitlig, obalanserad och med dålig känsla för politiska situationer. I två (2) artiklar framställs Clinton med både positiva och negativa ledarskapsegenskaper. I dessa artiklar framställs hon som mer kompetent än Trump, men fortfarande som opålitlig och impopulär. Resultatet är likvärdigt mellan de båda tidningarna.

I en majoritet av (totalt 39 av 48) artiklarna framställs Donald Trump däremot med negativa ledarskapsegenskaper. I de allra flesta av dessa framställs han som *inkompetent*, grundat på framställningen av honom som bland annat opålitlig, utåtagerande, smutskastande, inte presidentmässig, lögnare, dålig retoriker och i vissa fall till och med farlig. I många av dessa artiklar framställs han också som *känslig*, då han ofta är i obalans. I framställningen av honom kan man dock utläsa en *självssäkerhet*, något som är en positiv ledarskapsegenskap. I totalt sex (6) artiklar framkommer inga ledarskapsegenskaper, och i en (1) framställs han som en både positiv och negativ ledare. I två (2) artiklar framställs Trump med enbart positiva ledarskapsegenskaper - i den ena framställs han likvärdig med Clintons *kompetens*, och i den andra framställs han som *stark*.

Enligt Hammarlin och Jarlbro (2014) är positiva ledarskapsegenskaper något som vanligtvis tillskrivs manliga politiker. På liknande sätt menar de också att mäns ledarskapsförmågor och ideala personlighetsdrag oftare omnämns. Om vi jämför vår forskning med denna tidigare forskning kan vi se att vår studie inte följer den riktningen. I vår studie ser vi snarare det motsatta resultatet, där Clinton framställs med fler positiva ledarskapsegenskaper än Trump. Detta förstärker Clintons roll som politiker och ledare, medan det motsatta gäller för Trump som innehar majoriteten negativa ledarskapsegenskaper.

"Det hetska klimatet gav inte väljarna en chans att få reda på vad någon av dem egentligen tänker göra om de blir valda"

Ovanstående citat från Aftonbladets artikel *Trump vann inte – men stoppade blödningen*, från 10 oktober 2016, är talande i detta sammanhang. Presidentkandidaternas politiska agendor är nämligen inte något som är i fokus i artiklarna vi har analyserat. I Svenska Dagbladet framkommer Clintons politiska agenda i sju (7) artiklar, jämfört med Aftonbladets tre (3) artiklar. Nedan följer ett exempel ur Aftonbladet.

“Hillary inledde med att tala om innovation och småföretagande. Men också att det är viktigt med rättvisa löner, betald föräldraledighet och gratis utbildning” - Experten: Clinton vann debatten, Aftonbladet 27 september.

Trumps politiska agenda framkommer i 15 artiklar från Svenska Dagbladet och fem (5) artiklar från Aftonbladet, vilket är dubbelt så många fler än Clinton. Nedan visas ett exempel.

“Donald Trump tog ett internationellt perspektiv. Han pratar om att amerikanska jobb stjäls av Kina och Mexiko, och att bolagen flyr” - Experten: Clinton vann debatten, Aftonbladet 27 september.

En del artiklar inleds med Trumps politiska ställningstaganden, och avslutas vidare med en kommentar om vad Clinton tycker i samma ämne. Trumps politiska agenda sätter således ofta agendan för artikeln, och Clinton blir nästan alltid nummer två i sammanhanget. Ett fåtal artiklar handlar primärt om Clintons politiska agenda, och ingen har hennes politiska agenda i störst fokus.

Enligt Hammarlin & Jarlbros (2014) studie, som presenteras i boken *Kvinnor och män i offentlighetens ljus*, är det vanligt förekommande att tidningsartiklar som berör manliga politiker har ett större fokus på just politik än vad tidningsartiklar som berör kvinnliga politiker har. Om vi jämför denna forskning med vår studie kan vi se en viss likhet. Trots att presidentkandidaternas politiska agendor inte är i fokus, framkommer Trumps agenda dubbelt så ofta som Clintons. Att tidningarna väljer att framhäva Trumps politiska agenda oftare än Clintons kan påvisa mäns företrädelse till politikens sfär (Ross, 2002). Politiken ingår i den offentliga sfären, vilket är något som länge har dominerats av män (Göransson, 2007). Då män är norm inom politiken, sätter de agendan som medierna sedan förhåller sig till. Att inte ge plats åt kvinnors politiska agendor begränsar möjligheterna för kvinnor i den politiska världen (Ross, 2002), vilket är något som i det här fallet kan appliceras på resultatet vi har sett om Clinton i vår studie.

Att Trumps politiska agenda får större utrymme än Clintons kan även bero på Trumps kontroversiella uttalanden och personlighet - något som väcker mer uppmärksamhet och får större utrymme i medierna (Hvitfelt, 1985). Clinton blir dock lidande av att stå upp mot en sådan normbrytande kandidat, då hennes politik hamnar i skuggan av hans. Oavsett anledning kvarstår problemet att medierna i detta fall har en ojämnställd, och därmed, odemokratisk rapportering (Hammarlin & Jarlbro, 2014).

Att Trumps politiska agenda får större utrymme gör också, enligt dagordningsteorin, att hans politik kommer uppfattas vara av större vikt än Clintons. Att Trumps politiska agenda tar störst plats gör också, enligt teorin om priming, att hans politik är det som människor först tänker på när de tänker på det amerikanska valet (Strömbäck, 2001). I och med detta ger medierna Trump ett övertag sett ur ett maktperspektiv.

Skillnaden vad gäller rapporteringen av presidentkandidaternas politiska agendor, som återfinns mellan tidningarna (att Svenska Dagbladet har ett större fokus på kandidaternas politiska agendor än Aftonbladet) kan förklaras av faktumet att Svenska Dagbladet är en morgontidning, som enligt internationell forskning vanligtvis har ett större fokus på ämnen

som politik och ekonomi. Detta till skillnad från kvällstidningar, som till exempel Aftonbladet, som i större utsträckning skriver om underhållning (Strömbäck, 2009).

Vem ska man tro på?

Sammanfattningsvis framställs Clinton som en mer politiskt trovärdig presidentkandidat än Trump. I 14 av 48 artiklar framställs Clinton som politiskt trovärdig. Det som styrker att hon är trovärdig som presidentkandidat är framställningen av henne som en erfaren, saklig och balanserad kandidat. Båda tidningarna visar likvärdiga resultat. Nedan visas exempel på detta.

“Kanske var det på sätt och vis avgjort redan på förhand. Här stod USA:s mest erfarna politiker som stått ett 40-talet gånger på en debattscen de senaste runt 15-16 åren. Hon mötte en icke-politiker som aldrig någonsin debatterat man mot kvinna inför ett politiskt val, och som ohejdad kunde segla igenom primärvalens debatter i vintras och våras med hjälp av svepande reformförslag och Twitter-inspirerade personangrepp” - Clinton vann – Trumps orutin nästan plågsamt tydlig, Svenska Dagbladet, 27 september.

“I substans gick dock Clinton segrande ur striden och hon agerade mer statsmannamässigt” - Nära att vi får en protektionistisk president, Svenska Dagbladet, 27 september.

I nästan lika många, totalt sett 13 av 48, artiklar framställs Clinton som icke politiskt trovärdig. Detta då hon nämns i samband med läckta e-mail samt att hon saknar medmänsklighet och känsla. Båda tidningarna visar likvärdiga resultat. I en artikel framställs Clinton neutralt, och i en som lika trovärdig som Trump. I resterande artiklar gavs inte Clinton tillräckligt med utrymme för att kunna utläsa någon politisk trovärdighet eller icke trovärdighet.

Vidare beskrevs Trump till största del som icke politiskt trovärdig. I 38 av de 48 analyserade artiklarna beskrevs Trump som icke politiskt trovärdig. Nedan visas ett exempel som styrker detta.

“I ämne efter ämne visade sig Trumps brist på konkretion, mot en motståndare som levtt ett helt liv omgiven av politiskt reformarbete. Och som mer än något annat är en del av den politiska maktapparaten i USA” - Clinton vann – Trumps orutin nästan plågsamt tydlig, Svenska Dagbladet, 27 september.

I en artikel framställs Trump som lika trovärdig som Clinton, och i en artikel framställs han neutralt. I resterande artiklar framgår det inte huruvida Trump är politiskt trovärdig eller inte.

Som tidigare nämnt porträtteras kvinnor i politiken, enligt Hammarlin och Jarlbro (2014), ofta utifrån familjesituation, utseende, kläder eller kroppar. Medierna undervärderar på så sätt kvinnliga politikernas engagemang och orientering i politiska frågor, vilket kan komma att påverka kvinnors legitimitet och trovärdighet i politiska sammanhang. Detta är inte fallet för vår studie, då Clinton framställs utifrån hennes yrkesperson och inte efter hennes privatliv. På grund av detta faktum får hon större legitimitet än vad andra kvinnor i politiken, enligt tidigare forskning att döma, får.

Familjerelationer - en nyckel till framgång?

Inte i några av de analyserade artiklarna framkommer det huruvida kandidaternas karriärer är något de själva har uppnått eller fått hjälp med. Det enda som nämns är när Clinton i en debatt påstod att Trump byggt sin förmögenhet tack vare ett lån som han fått av sin far, och en journalist säger att föraktet mot den politiska klassen möjligtvis har gjort det möjligt för Trump att bli så stor.

Enligt Hammarlin & Jarlbro (2014) tenderar Svenska kvinnliga partiledare att beskrivas i förhållande till en man, ofta en make eller far. Deras karriärer beskrivs i förhållande till dessa män, och att det är tack vare dem de har nått den positionen de besitter idag. Detta fenomen är inget vi kan se bevis på i vår studie.

5.2 Finns det några skillnader/likheter i porträtteringen från ett genusperspektiv?

För att besvara studiens tredje frågeställning ställdes mer specifika frågor om genus och makt till artiklarna. Dessa frågor är huruvida artiklarna innehåller könstereotypa framställningar, om könet påtalas, huruvida de beskrivs utifrån sitt utseende samt om det finns antydning till några härskartekniker i allmänhet och dubbelbestraffning i synnerhet. Även dessa frågor utformades utifrån tidigare gjorda studier som har visat att dessa fenomen vanligtvis förekommer när nyhetsmedier porträtteras kvinnor.

Manliga Clinton och kvinnliga Trump (i alla fall enligt Edström)

I vår studie kan vi inte se att porträtteringen av presidentkandidaterna faller inom ramen för vad som betraktas vara könsstereotyp. Genom att applicera Edströms framtagna lista på typiska könsstereotyper, som vi redogör för i teorikapitlet, kan vi konstatera att Clinton passar in på en mängd av de manliga könsstereotypiska egenskaperna (Ney, 1998). Clinton beskrivs vid flera tillfällen som aktiv, rationell, stabil och som en kandidat med hög politisk status. Vid vissa tillfällen framställs hon även som stark, då hon kan stå emot Trump. Det rapporteras även att Clinton vid ett tillfälle skulle ha "mansplainat" (att som man förklarar något för någon på ett överlägset sätt) i debatten mot Donald Trump, något som går emot de kvinnliga könsstereotypiska egenskaperna. I en artikel framstod Clinton som passiv, och i en annan som labil och känslöstyr, något som enligt Edström är typiska kvinnliga egenskaper. I många artiklar får Clinton inte heller lika stort redaktionellt utrymme som Trump, vilket kan kopplas till den kvinnliga könsstereotypen underrepresentation.

Bortsett från att Trump framställs som maktkampsbenägen och självsäker, beskrivs han främst med kvinnliga könsstereotypa egenskaper. Dessa är ofta labil, emotionell och lägre (politisk, i det här sammanhanget) status. Han framställs heller inte som en person som går på förnuft, utan på känsla. I en artikel skriver journalisten följande:

“Räkna med att boxhandskarna nu åker av en gång för alla” - Räkna med att Trump vill ha revansch, Svenska Dagbladet, 27 september.

Detta citat visar Trumps sätt att agera utifrån känsla och inte förnuft, vilket är en typiskt kvinnlig egenskap enligt Edström. Det visar dock också på en våldsamhet hos Trump, något som däremot klassas som en manligt könsstereotypisk egenskap (Ney, 1998).

Om vi jämför resultatet för vår studie med det Edström konstaterar i sin rapport *Mediebilden av kvinnliga chefer i svenskt näringsliv* (2002), nämligen att medier tenderar att porträttera kvinnor i maktpositioner på ett könsstereotypiskt sätt, kan vi notera att beskrivningen av presidentkandidaterna inte stämmer överens med detta resultat. I vårt material kan vi snarare se ett motsatt resultat, där könsstereotyperna för kvinnlig och manlig kan appliceras på motsatta kön. Att presidentkandidaterna framställs med motsatta könsstereotypa egenskaper kan dock i sig bli stereotyp. En kvinna förväntas vara passiv och emotionell, vilket gör det anmärkningsvärt när hon inte är det. På liknande sätt förväntas en man vara rationell och stabil. Genom att ständigt trycka på Clintons typiska manliga egenskaper, och Trumps typiska kvinnliga egenskaper, kan denna "icke-stereotypa" framställning i sig bli stereotyp.

"... en man som aldrig debatterat mot en kvinna"

Det var inte ett stort fokus på presidentkandidaternas könstillhörighet i någon av artiklarna. Ett fåtal gånger refererades Trump till en "affärsman". Clinton nämndes i vissa artiklar i Svenska Dagbladet, där de citerar moderatorn som till Trump säger: "*Hillary Clinton är den första kvinna som nominerats till presidentkandidat för ett stort parti. Nu står hon här. Vad säger du om det?*" och i samma artikel står det även: "*Hon mötte en man som aldrig debatterat mot en kvinna*". I en annan artikel från samma tidning stod det även att Trump "*nog aldrig har behövt lyssna på en kvinna så länge*". Båda tidningarna refererar till när Trump kallade Clinton för en "*nasty woman*" under den tredje debatten. Bortsett från dessa tillfällen så läggs inget fokus på kandidaternas könstillhörighet.

Enligt Yvonne Hirdmans (2003) teori om genuskontraktet finns det sociala och kulturella skillnader mellan kvinnor och män som leder till att könen har olika möjligheter och begränsningar. Genom att applicera detta genuskontrakt på nyhetsmedier kan man se att det är vanligt förekommande att kvinnliga ledare och politiker porträtteras med deras könstillhörighet i fokus. Ett exempel på detta är att en kvinnlig politiker ofta beskrivs som just en *kvinnlig* politiker (Hammarlin & Jarlbro, 2014). Vi fann inga exempel på detta i vår undersökning.

Ett orange lejon med majestätisk gul man

I en majoritet av artiklarna finns det inte någon upptagenhet av presidentkandidaternas kroppar, utseende eller kläder. I fem artiklar vardera från Svenska Dagbladet nämns Trump och Clintons utseende till en viss mån. I artiklarna från Aftonbladet nämns emellertid inte Clintons utseende en enda gång medan Trump endast nämns en gång.

I artiklarna där Clintons utseende berörs nämner Trump att Clinton inte har utseendet för att bli president. Det rapporteras även att Clinton "*gick leendes segrande ur debatten*". I en artikel skriver journalisten följande:

“Problemet var att hon log nästan konstant. Ett leende som ibland kändes påklistrat, och som garanterat uppfattades som något av ett hånleende hos de väljare som redan bestämt sig för att de inte tycker om henne” - Räkna med att Trump vill ha revansch, Svenska Dagbladet, 27 september.

Hon beskrivs även med *“en arg stålblå blick, en överseende skakning på huvudet och ett utmattat skratt”*. I en artikel hos Svenska Dagbladet handlade ett helt stycke om den vita dräkten Clinton bar i den tredje debatten.

Hillarys dräkt: Klädd för ”den sista striden”



Foto: Julio Cortez/AP

Hillary Clintons klädval under kvällens debatt har skapade reaktioner och de populärkulturella referenserna har haglat över hennes helvita kostym.

Amerikanska debatt-tittare drog jämförelser mellan Clintons vita byxdress och "The matrix", storm troopers från "Star wars", och artisten Tupac – och mycket mer.

"Hennes klädval var debattens största enskilda vinnare", skriver [Fortune](#).

Utdrag ur *Hillarys dräkt: Klädd för "den sista striden"* från Svenska Dagbladet 20 oktober 2016.

En hel artikel i Svenska Dagbladet handlar om Trump som under den första debatten gjorde grimaser och snövlade under debattens gång, där det ifrågasattes om han verkligen hade vetat att båda kandidaterna var i bild under exakt hela debatten och där det drogs slutsatser till varför han hade sett ut som han gjorde. Svenska Dagbladet beskriver också Trump med att *“han snövlade och travade omkring på scen”, “har en överlägsen min”, är “sammanbiten, högröd i ansiktet och hade han varit en seriefigur hade det kommit rök ur honom”*. I en artikel efter den tredje debatten, där Trump nämner att han vill skicka ut *“bad hombres”* från USA, har de med en skärmdump från Twitter där bilder på Trumps frisyr visas tillsammans med en bildtext som lyder *“sorry but the only bad ombré i see is on that stage mr. trump”*. I en artikel från Aftonbladen nämns Trumps utseende enligt följande:

“Ett orange lejon med majestätisk gul man som slukar Prussiluskan” - Clinton utnyttjade Trumps pappakomplex, Aftonbladet, 27 september 2016.

Att Clintons utseende inte nämns i en majoritet av artiklarna är intressant utifrån ett genusperspektiv och tidigare forskning som visat att kvinnliga politiker ofta beskrivs utifrån sitt utseende, sina kläder och sina relationer (Jarlbro, 2013). Detta är inte något som är utmärkande i vårt analysmaterial. Vad vi dock kan se är att när hennes utseende nämns är det ofta i en negativ kontext, och uppfattas som förminskande. Det intressanta i detta fall är att det som den tidigare forskningen menar gäller kvinnor, gäller Trump i lika stor utsträckning i vår studie. I majoriteten av artiklarna nämns inte hans utseende, men i de fall det nämns är det i ett förminskande syfte.

Resultatet från vår studie går inte heller i linje med Eduards & Wendts studie *Fienden mitt ibland oss – kön och nation i pressbevakningen av Feministiskt initiativ (2010)*, vilken belyser medierapporteringen kring Feministiskt initiativ. I studien beskrivs det hur en påfallande upptagenhet av kroppar, utseende och kläder i kombination med en genomgående nedlåtande, avfärdande och ibland öppet aggressiv ton leder till att dessa kvinnor fräntas sin politiska auktoritet och legitimitet. En sådan märkbar upptagenhet av kroppar, utseende och kläder kan vi inte finna i vår studie.

Dubbelbestraffning (och andra härskartekniker)

I en majoritet av artiklarna fanns inga antydningar till dubbelbestraffning. Två kommentarer i Svenska Dagbladet kan dock uppfattas som dubbelbestraffande mot Clinton:

“...experterna var rörande överens om att Clinton behövde visa en varmare sida av sig själv...” - Räkna med att Trump vill ha revansch, Svenska Dagbladet, 27 september 2016.

“Hillary Clinton försökte å sin sida visa lite humor och inte verka allt för robotmässig med sin stora detaljkunskap. Problemet var att hon log nästan konstant. Ett leende som ibland kändes påklistrat, och som garanterat uppfattades som något av ett hånleende hos de väljare som redan bestämt sig för att de inte tycker om henne” - Räkna med att Trump vill ha revansch, Svenska Dagbladet, 27 september 2016.

Detta dubbelbestraffande exempel är enligt tidigare studier förekommande när kvinnor i politiken porträtteras. Politik har länge varit en manlig sfär, där kvinnliga könsstereotypiska egenskaper har undervärderats. Ett exempel på en sådan egenskap kan vara Clintons leende och mer varma sida. Sådana könsstereotypa egenskaper kan inte likställas med stereotypen som vanligtvis används när det rapporteras om politiker. Att Clinton ler passar således inte in i denna politiska sfär. Som följd av detta måste kvinnliga politiker överskrida de traditionella könsbaserade förväntningarna, och tona ner sina typiskt kvinnliga egenskaper, men genom att göra detta bemöts de ofta med kritik då de uppfattas som extrema (Ross, 2002). När Clinton överskrider de traditionella könsbaserade förväntningarna möts hon av kritik från journalisten, enligt citatet ovan, då journalisten och diverse experter menar att hon behöver visa en varmare sida av sig själv. Oavsett om Clinton visar en varm, leende sida, eller en kyligare, tuffare sida blir det fel. Liknande kommentarer mot Trump, som menar att han borde visa sig varmare, alternativt le mer eller mindre, framkommer inte i någon artikel.

Vi har även kunnat se tecken på användandet av andra härskartekniker, då främst osynliggörande men framförallt förlöjligande. Att majoriteten av artiklarna som berör båda presidentkandidaterna hade ett klart fokus på Trump och hans politiska agenda kan, som vi tidigare nämnt, tolkas som ett *osynliggörande* av Clinton. Då Trump får en stor majoritet av det mediala utrymmet är det rimligt att dra paralleller till denna teknik då det kan tolkas som att Clintons politiska person och/eller politiska agenda inte är av lika stor betydelse som Trumps (Ås, 1978).

En annan härskarteknik vi lade märke till är *förlöjligande*, en härskarteknik som innebär att man framställer någons argument och/eller person som löjlig och oviktig (Ås, 1978). Exempel på denna metod som vi har funnit är bland annat följande:

“Utspel på 140 tecken passar nog hans intellekt” - Retorikexpert: Man hör inte vad Clinton säger, Svenska Dagbladet, 20 oktober 2016.

“Retorikforskare: Trumps ord är löjliga i svenska öron” - Retorikforskare: Trumps ord är löjliga i svenska öron, Svenska Dagbladet, 10 oktober 2016.

“Stjärnorna hånar Trump efter debatten” - Stjärnorna hånar Trump efter debatten, Svenska Dagbladet, 20 oktober 2016.

I artikeln *“Utmanövrerade Trump - med hans egen metod”* i Svenska Dagbladet handlar hela artikeln om att håna båda presidentkandidaterna, men främst Trump, genom att publicera flera skärmdumpar från Twitter där människor gör sig roliga på deras bekostnad. I samma tidning kallar journalisten Trump *“The Donald”* på ett flertal ställen, istället för vid efternamn eller namn och efternamn, vilken även det kan tolkas som som förlöjligande och förminskande (Uscinski & Goren, 2011).

6 SLUTDISKUSSION

Syftet med studien var att undersöka huruvida det fanns skillnader och likheter i porträtteringen av Hillary Clinton och Donald Trump i svenska medier inför presidentvalet. Detta undersöktes genom tre frågeställningar: på vilket sätt Hillary Clinton porträtteras i svenska medier, på vilket sätt Donald Trump porträtteras i svenska medier, samt om det finns några skillnader och likheter i porträtteringen från ett genusperspektiv.

Vår studie kan konstatera att det finns fler skillnader än vad det finns likheter i porträtteringen av Hillary Clinton och Donald Trump i svenska medier inför presidentvalet. Den största skillnaden är att Trump porträtteras till större del negativt än vad Clinton gör. Hans yrkesperson beskrivs med fler negativa attribut, han beskrivs med fler negativa ledaregenskaper och framställs därför som en icke trovärdig politiker. Trots detta får han (och hans politiska agenda) ett större medialt utrymme. Clintons porträttering skiljer sig från Trumps då hennes yrkesperson beskrivs med antingen neutrala eller positiva attribut, hon beskrivs med fler positiva ledaregenskaper och framstår i det stora hela som politiskt trovärdig. De likheter vi kan se i porträtteringen är att inget fokus läggs på deras

familjerelationer eller de som privatpersoner, utan bådasyrkesperson är i centrum. På liknande sätt kan vi se att båda presidentkandidaterna främst presenteras med deras för- och efternamn, alternativt enbart efternamn. Vidare kan vi konstatera att det finns skillnader mellan hur presidentkandidaterna porträtteras utifrån ett genusperspektiv, men inte ur samtliga av de aspekter som vi tagit del av i tidigare forskning. Vi såg bland annat inte upprepande mönster på dubbelbestraffning mot Clinton eller ett fokus på hennes yttre attribut. Vi noterade även en skillnad i hur kandidaterna porträtterades utifrån könsstereotypa egenskaper, där vi såg att de traditionella könsrollerna tidvis var ombytta.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att resultaten från studiens textanalys har bidragit till en fördjupad förståelse för hur mediernas förhållningssätt till de båda presidentkandidaterna har sett ut. Vi kan konstatera att hypotesen till stor del stämde. Som vi tidigare nämnt har detta varit ett extraordinärt val med två kandidater som båda skiljer sig från hur normen tidigare har sett ut i ett sammanhang som detta. När vi inledde arbetet med studien anade vi att texterna skulle visa vissa genuskillnader, men att det skulle vara Trump som porträtterades på ett sätt som vanligtvis går att applicera på kvinnor inom politiken. Ett exempel på detta är att vi misstänkte att Trump skulle porträtteras som mindre kompetent och tillförlitlig, vilket enligt den tidigare forskning vi har tagit del av ofta är ett sätt som kvinnliga politiker porträtteras på. Vi misstänkte dock att porträtteringen av Clinton till viss del skulle gå i linje med de resultat som tidigare studier visat. Misstankarna rörde sig bland annat om ett större fokus på Clinton som privatperson samt det faktum att hon är just kvinna. Vi trodde vidare att Clintons utseende skulle vara en återkommande belysningspunkt, likaså att hon flertalet gånger skulle refereras till *Hillary* istället för *Clinton*. Vidare anade vi emellertid att det mediala utrymmet till stor del skulle domineras av Trump. Vi hade således misstankar om att vårt resultat skulle komma att skilja sig från resultatet i liknande studier som tidigare gjorts inom ämnet, men att vi fortfarande skulle se skillnader i porträtteringen utifrån ett genusperspektiv.

Studiens resultat visar att en klar majoritet av artiklarna handlar om båda presidentkandidaterna. Då vårt analysmaterial är från dagen efter de tre presidentkandidatsdebatterna var detta resultat inte oväntat. Vår studie visar dock att fler artiklar handlar om enbart Trump, och att Trump får mer uppmärksamhet i artiklarna som berör båda kandidaterna. Inte en enda handlar om enbart Clinton, vilket är ett resultat som går i linje med den tidigare forskning vi har tagit del av, som menar att manliga politiker får ett större medialt utrymme än kvinnliga politiker (Hammarlin & Jarlbro).

Vår misstanke om att det skulle vara ett stort fokus på Clintons privatperson visade sig inte stämma. Resultatet visar att en klar majoritet av artiklarna hade en politisk vinkel. Vi fann däremot att rapporteringen kring Trump var personlig i större utsträckning än rapporteringen kring Clinton. Detta resultat talar emot vad tidigare studier i ämnet har konstaterat, som menar att kvinnliga politiker ofta porträtteras ur ett personligt perspektiv (se bl.a. Byström, et al., (2001), Hammarlin & Jarlbro (2014), Ross (2002)).

Vad vår undersökning vidare kunde avslöja var att porträtteringen av Trump till stor del var negativ, vilket stämmer överens med misstankarna vi hade innan undersökningens start. Inte någon av artiklarna vi tog del av porträtterade Trump ur en positiv vinkel. Clinton var däremot porträtterad mer varierat, där hon beskrevs ur en positiv, negativ och neutral vinkel.

Detta resultat är intressant i relation till Bromanders studie *Politiska skandaler - Behandlas kvinnor och män olika i massmedier* (2012), som snarare pekar på att kvinnor har en mer negativ framställning än män i svenska medier.

I den studie som Hammarlin & Jarlbro redogör för i boken *Kvinnor och män i offentlighetens ljus* kan man utvärdera att kvinnliga politiker sällan lyfts fram som politiskt kompetenta. De har snarare beskrivits utifrån relationen till andra, och att det är på grund av andra som de kommit långt i sina politiska karriärer. Vi kan se stora skillnader mellan denna tidigare studie och vår. Vårt resultat tyder snarare på att Clinton lyfts fram som den politiskt kompetenta, då hon framställs med majoriteten positiva attribut (såsom presidentlik, sakpolitisk och kunnig). Hon blir därför också den som uppfattas som mest ledarskapsmässig. Trump framställs däremot med ett flertal negativa attribut och uppfattas sammanfattningsvis som en dålig ledare, vilket talar emot tidigare studiers resultat som menar att män ofta framställs med positiva ledarskapsegenskaper (Hammarlin & Jarlbro, 2014). Detta bidrar i sin tur till att Clinton uppfattas som mer politiskt trovärdig än Trump, något som stämmer överens med hypotesen vi hade innan studiens start.

I vår studie kunde vi inte heller finna det vanligt förekommande att Clinton beskrivs utifrån relationen till sin familj, vilket är ett resultat som också skiljer från Hammarlin & Jarlbros (2014) studie. Vad vi dock kan se är att Bill Clinton nämns i ett flertal av artiklarna, men då som en följd av att Trump försvarar sina anklagelser med att beskylla Bill Clinton för att ha betett sig olämpligare mot kvinnor än vad han själv har gjort. Vi kan dock inte dra några direkta paralleller mellan detta resultat och Hammarlin & Jarlbros, då presidentkandidaternas och presidenters respektive traditionellt sett har en större politisk och yrkesmässig roll i USA än i Sverige, och således blir mer relevanta att rapportera om i ett politiskt sammanhang. Att benämna presidentkandidaternas respektive kan därmed inte likställas med Hammarlin & Jarlbros studie, som menar att en benämning av familjerelationer är att förminska politikerns professionalitet.

Något som vi finner anmärkningsvärt är att så lite utrymme ges till presidentkandidaternas politiska agendor. Med så lite rapportering kring detta kommer allmänhetens uppfattningar av kandidaterna inte att baseras på deras politiska ståndpunkter utan kontroversiella uttalanden. Även om presidentkandidaternas politik inte är i fokus, framkommer dock Trumps politiska agenda oftare än Clintons. Detta går i linje med tidigare studier som menar att tidningsartiklar som berör manliga politiker har ett större fokus på just politik än vad tidningsartiklar som berör kvinnliga politiker har (Hammarlin & Jarlbro, 2014).

Vid ett flertal tillfällen under textanalysens gång reflekterade vi över det faktum att de könsstereotyper som vanligtvis förekommer i porträtteringen av män och kvinnor i vårt analysmaterial var det motsatta. Vi tror att detta beror på Clintons högre politiska status, vilket leder till att hon beskrivs utifrån manliga egenskaper såsom stabil och rationell. Tvärtom gäller för Trump, som hade en lägre politisk status, vilket gör att han beskrivs utifrån egenskaper som enligt Edström betraktas som kvinnliga. Exempel på detta är känslostyrd och labil (Ney, 1998). Detta resultat finner vi intressant då det skiljer sig från de tidigare studier vi har tagit del av (se bland annat Ross, 2002). Vårt resultat kan således indikera att en kvinnlig politiker behandlas likvärdigt med en manlig politiker, först när hennes motståndare har en låg eller mycket låg status inom den politiska sfären.

På liknande sätt reflekterade vi ett flertal gånger över porträtteringen kring presidentkandidaternas utseenden. I en majoritet av artiklarna finns det inte någon upptagenhet av kroppar, utseende eller kläder, men i de artiklar det nämns är det till lika stora delar fokus på både Clinton och Trump. Detta är ett resultat som skiljer sig från andra tidigare studier, som menar att medierapporteringen kring kvinnliga politiker ofta tar ett stort fokus på utseende (se Wendt & Edwards, 2010). Detta resultat går i linje med analysen ovan, på det sättet att då Clintons yrkesperson beskrivs utifrån manliga egenskaper, blir hon inte heller objektifierad på samma sätt som kvinnliga politiker tidigare har blivit. Då Trump däremot har låg status, och beskrivs utifrån typiskt kvinnliga stereotyper, tror vi att benägenheten att porträttera honom utifrån hans utseende ökar.

Avslutningsvis kan vi se att vår studies resultat påvisar stora skillnader gentemot hur kvinnliga och manliga politiker tidigare har porträtterats. Då vår studie är mestadels kvalitativ och har tre dagars medieinnehåll som urval, kan vi inte dra några generella slutsatser från vårt resultat. Vad vi dock kan se är att vårt resultat inte faller in i de många klassiska "genusfällorna", där kvinnliga politiker vanligtvis förminsкас och manliga politiker höjs. Som vi tidigare nämnt fanns det mindre benägenhet för teorier kring genus, politik och medierepresentation att stämma in på detta unika fall, där Clinton har hög politisk status och har varit en del av etablissemangen i många år medan Trump saknar politisk erfarenhet och står bakom många kontroversiella och populistiska uttalanden. Detta visade sig vara korrekt i de flesta fall, men teorin om att manliga politiker får ett större medieutrymme och därmed större chans att nå ut med sin politiska agenda kvarstår. Denna teori har således starkt stöd. Paralleller kan dock även dras till teorin om nyhetsvärdering, som menar att nyheter bör ha vissa egenskaper för att öka chanserna att hamna i det slutgiltiga nyhetsurvalet (Hvitfelt, 1985). Situationen som helhet faller under många av kriterierna, bland annat att det rör politik, två elitpersoner och att det geografiska och kulturella avståndet är tämligen kort. Att Trump, däremot, får majoriteten av det mediala utrymmet beror sannolikt även på hans överraskande agerande, som ger nyheten en sensationell prägel. Denna faktor, i kombination med genusteorin, blir således anledningen till Trumps mediala dominans.

Trump har i detta presidentval, som vi tidigare nämnt, framställts på ett sätt som kvinnliga politiker vanligtvis gör. Vi tror dock inte att detta beror på ett paradigmskifte, där kvinnliga politiker numera är porträtterade i linje med, eller överordnade sina manliga kollegor. Vi tror snarare att det till största del beror på Trumps politiskt inkorrekta agerande. Det kan i det här läget vara intressant att fundera över hur rapporteringen hade sett ut om Trump inte haft den låga politiska statusen, eller uttryckt sig kontroversiellt under valkampanjen, utan följt normen för hur en presidentkandidat brukar vara. Vi menar att utfallet i sådana fall hade sett annorlunda ut.

7 VIDARE FORSKNING

Under arbetet med studien har tankar och idéer till vidare forskning uppkommit. Vi menar att det utifrån denna studie hade varit intressant att forska vidare inom samma eller liknande fält. Det hade varit intressant att studera hur medieporträtteringen av Hillary Clinton och Donald Trump sett ut även i andra länder, och vidare kunna jämföra resultaten från den

svenska och internationella studien. Dessa resultat hade kunnat ge fler infallsvinklar och bringa fram fler aspekter ur ett genusperspektiv, som även kan kopplas till kulturella skillnader. Något annat som hade varit intressant att undersöka är hur porträtteringen sett ut under andra tillfällen än efter debatterna, samt hur det sett ut i andra tidningar eller nyhetsmedier. Det hade även varit intressant att se huruvida porträtteringen av presidentkandidaterna skiljer sig mellan tidningar och andra medier såsom tv eller webbaserade nyhetskanaler. Hade resultatet skiljt sig ur ett retoriskt perspektiv? Detta hade kunnat påvisa intressanta distinktioner och gett ett bredare resultat.

8 REFERENSER

- Altheide, D.L. (1996). *Qualitative media analysis*. Thousand Oaks, Calif.: Sage.
- Altheide, D.L. & Snow, R.P. (1979). *Media logic*. Beverly Hills: Sage.
- Augoustinos, M. & Walker, I. (1995). *Social cognition: an integrated introduction*. London: Sage.
- Berglez, P. & Olausson, U. (2010) *Kritisk diskursanalys*, i Ekström, M. & Larsson, L. (red) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Studentlitteratur AB Lund.
- Bourdieu, P. (1999). *Den manliga dominansen*. Göteborg: Daidalos.
- Bromander, T. (2012). *Politiska skandaler!: behandlas kvinnor och män olika i massmedia?*. Diss. Växjö : Linnéuniversitetet, 2012. Växjö.
- Byström, D. G., Robertson, T. A. och Banwart, M. C. (2001). *Framing the Fight. An analysis of media coverage of female candidates in primary races for governor and U.S. senate in 2000*. *American Behavioral Scientist*, vol. 44, nr 12, s. 1999-2013.
- Edström, M. (2002). *Mediebilden av kvinnliga chefer i svenskt näringsliv*. (1. uppl.) Stockholm: SNS förl.
- Edström, M. & Jacobsson, J. (2015). *Räkna med kvinnor: Global Media Monitoring Project 2015*. Nationell rapport Sverige. [Allt är möjligt].
- Ekström, M. & Larsson, L. (2010) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Studentlitteratur AB Lund.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (red.) (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (4., [rev.] uppl.) Stockholm: Norstedts juridik.
- Findahl, A., Davidsson, P. (2016). "Svenskarna och internet 2016". Stockholm: Internetstiftelsen i Sverige.
- Gans, H.J. (1980). *Deciding what's news: a study of CBS evening news, NBC nightly news, Newsweek, and Time*. ([New ed.]). New York: Vintage.
- Gripsrud, J. (2002). *Mediekultur, mediesamhälle*. (2. uppl.) Göteborg: Daidalos.
- Göransson, A. (red.) (2007). *Maktens kön: kvinnor och män i den svenska makteliten på 2000-talet*. Nora: Nya Doxa.
- Hadenius, Stig, Weibull, Lennart & Wadbring, Ingela (2011). *Massmedier: press, radio och tv i den digitala tidsåldern*. 10., uppdaterade uppl. Stockholm: Ekerlid

Hammarlin, M. & Jarlbro, G. (2014). *Kvinnor och män i offentlighetens ljus*. Johanneshov: MTM.

Hinton, P.R. (2003). *Stereotyper, kognition och kultur*. Lund: Studentlitteratur.

Hirdman, Y. (2003). *Genus: om det stabila föränderliga former*. (2., [rev.] uppl.) Malmö: Liber.

Hvitfelt, H. (1985). *På första sidan: en studie i nyhetsvärdering*. Stockholm: Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar.

Iyengar, S. & Kinder, D.R. (1987). *News that matters: television and American opinion*. Chicago: Univ. of Chicago Press.

Jarlbro, G. (2013). *Genusmedveten journalistik*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Jarlbro, G. (2006). *Medier, genus och makt*. Lund: Studentlitteratur.

Ledin, J. & Moberg, U. (2010) *Textanalytisk metod*, i Ekström, M. & Larsson, L. (red) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Studentlitteratur AB Lund.

Lippmann, W. (1922). *Public opinion*. New York: Harcourt, Brace.

Meltwater. (2016). *Mätning i sociala medier: Trump vs. Clinton*. Göteborg: Meltwater.

McCombs, Maxwell; Llamas, Juan Pablo; Lopez-Escobar, Esteban; Rey, Federico (1998): *Candidate Images in Spaning Elections: Secord-Level Agenda-Setting Effects*. I: *Journalism & MassCommunication Quarterly* vol. 74, no. 4.

Nationalencyklopedin¹. (2016). *USA*. Hämtad 2016-11-14 från <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/usa>

Nationalencyklopedin². (2016). *Hillary Clinton*. Hämtad 2016-11-14 från <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/hillary-clinton>

Nationalencyklopedin³. (2016). *Donald Trump*. Hämtad 2016-11-14 från <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/donald-j-trump>

Nationalencyklopedin⁴. (2016). *Aftonbladet*. Hämtad 2016-12-29 från <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/aftonbladet>

Nationalencyklopedin⁵. (2016). *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2016-12-29 från <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/svenska-dagbladet>

Ney, B. (red.) (1998). *Kraftfält: [forskning om kön och journalistik]*. Stockholm: Stockholms univ., Inst. för journalistik, medier och kommunikation.

Noah, T. (2015, 26 juli). *Will the real Donald Trump please stand up?* Politico. Hämtad 2016-11-14 från <http://www.politico.com/story/2015/07/will-the-real-donald-trump-please-stand-up-120607>

Ross, K. & Srebeny-Mohammadi, A. (1997). *Playing house - gender, politics and the news media in Britain*. Media, Culture & Society, vol. 19, s. 101-109.

Ross, K. (2002). *Women, politics, media: uneasy relations in comparative perspective*. Cresskill, N. J.: Hampton Press.

Scheufele, D. A., and Tewksbury, D. (2007). *Framing, agenda setting, and priming: The evolution of three media effects models*. Journal of Communication 57 (1):9-20.

Schibsted. (2016). *Svenska Dagbladet*. Hämtad 2016-12-29 från <http://www.schibsted.com/en/Media-Houses/Svenska-Dagbladet/>

Strömbäck, J. (2015). *Demokratin och det förändrade medielandskapet. mot ökade kunskapsklyftor och deltagandeklyftor?* Regeringskansliet, Stockholm.

Strömbäck, J. (2001). *Gäster hos verkligheten: en studie av journalistik, demokrati och politisk misstro*. Diss. Stockholm : Univ., 2001. Eslöv.

Strömbäck, J. (2009). *Makt, medier och samhälle: en introduktion till politisk kommunikation*. (1. uppl.) Stockholm: SNS förlag.

Thambert, F. (2016, 1 nov). *Medierna som vinner matchen om USA-valet i Sverige*. Resumé. Hämtad 2016-11-04 från <http://www.resume.se/nyheter/artiklar/2016/11/01/medierna-som-vinner-usa-valet/>

Uscinski, J.E., and Goren, L.J. (2011). *What's in a name? Coverage of Senator Hillary Clinton during the 2008 Democratic Primary*. Political Research Quarterly, Vol. 64, No. 4 (DECEMBER 2011), pp. 884-896. Sage Publications, Inc. on behalf of the University of Utah.

Vigsø, O. (2004). *Valretorik i text och bild: En studie i 2002 års svenska valaffischer*. Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet.

Wendt, M. och Eduards, M. (2010). *Fienden mitt ibland oss - kön och nation i pressbevakningen av Feministiskt initiativ*. I: M. Jansson, M. Wendt och C. Åse (red.). Den nationella rävnen: feministiska analyser. Lund: Studentlitteratur.

Ås, Berit (1978). *Hersketeknikker. Kjerringråd*. 1978:3, s. 17-21.

BILAGA 1

Textanalytiska frågor

Allmänt om artiklarna

Vem är huvudpersonen i texten? Trump eller Clinton?

Här letar vi efter den presidentkandidat som har fått det huvudsakliga utrymmet i texterna. Om en text handlar enbart om en presidentkandidat, eller om en enbart nämns i en mindre kommentar/citat.

Om båda presidentkandidaterna är med, vem får mest plats?

Vilken presidentkandidat får mest utrymme om båda är med.

Vilken är artikelns huvudsakliga vinkel? Politisk eller personlig.

Här undersöker vi huruvida artikeln fokuserar på politiska aspekter eller presidentkandidaternas personliga liv.

I vilka sammanhang nämns presidentkandidaterna? Positivt, negativt, neutralt.

Här letar vi efter ord och uttryck som har negativa, positiva eller neutrala anspelningar, för att avgöra hur artikeln som helhet upplevs.

Personliga egenskaper

Hur presenteras presidentkandidaterna?

Här letar vi efter vilka titlar presidentkandidaterna nämns med. T.ex. presidentkandidat, affärsperson, senator, ex-first lady, förnamn, efternamn, helt namn eller något annat.

Nämns några familjerelationer? Vem eller vilka?

Här undersöker vi om presidentkandidaterna presenteras i relation till deras make/maka, föräldrar, barn, syskon etc.

Hur framställs de som privatpersoner?

Här studerar vi hur presidentkandidaterna beskrivs i sin roll som privatperson, alltså som yrkesperson. Exempelvis hur de är som vänner eller föräldrar.

Yrkesrelaterade egenskaper

Hur framställs presidentkandidaterna i sin yrkesroll?

Här studerar vi vilka egenskaper presidentkandidaterna beskrivs med i sin yrkesroll. Det kan vara om de är skickliga retoriker, faktabundna, rationella, inkompetenta eller nonchalanta.

Framställs några ledarskapsegenskaper, och i så fall vilka?

Positiva ledarskapsegenskaper är kompetens, styrka, balans, självsäkerhet, frälsare. Negativa ledarskapsegenskaper är inkompetens, osäkerhet, inte tillräcklig, känslig*.*

**Hammarlin & Jarlbro, Kvinnor och män i offentlighetens ljus, 2014*

Framhävs presidentkandidaternas politiska agenda?

Här letar vi efter huruvida presidentkandidaternas ideologi och politiska åsikter framkommer i artiklarna. Får man genom att läsa texten reda på deras politiska ståndpunkter?

Framställs presidentkandidaterna som politiskt trovärdiga?

Denna fråga har vi kunnat besvara genom att tolka svaren från tidigare frågor angående presidentkandidaternas yrkesrelaterade egenskaper. Huruvida de framställs som politiskt trovärdiga har således att göra med hur de framställs i sin yrkesroll eller om de besitter några ledarskapsegenskaper.

Beskrivs presidentkandidaternas karriärer som något de själva uppnått eller fått hjälp med?

Här undersöker vi om det framkommer huruvida presidentkandidaterna har nått sin position av egen kraft eller med hjälp utifrån, t.ex. av make/maka eller föräldrar.

Genus och makt

Finns det några könsstereotypa framställningar i texten?

Här har vi letat efter könsstereotypiska egenskaper utifrån Maria Edströms lista på könsstereotypa egenskaper i Ney (1998).

Påtalas könet?

Till exempel om ordet "kvinnlig" och "manlig" föregår ordet "politiker".

Nämns utseendet och i så fall hur?

Här studerar vi huruvida artiklarna har en upptagenhet av kroppar, utseende och kläder.

Finns det någon antydning till dubbelbestraffning i texten?

Här undersöker vi huruvida vi finner tendenser av härskartekniken dubbelbestraffning hos någon av presidentkandidaterna i artiklarna. Denna utgår från Berit Ås definition (1978).

Dubbelbestraffning kan exempelvis vara när någon som engagerar sig får höra att denne tar för mycket plats, men när samma person är mer tillbakadragen uppdragas kritik för att personen är passiv, tråkig och oansvarig

Finns det någon antydning till andra härskartekniker i texten?

Här undersöker vi huruvida vi finner tendenser av andra härskartekniker hos någon av presidentkandidaterna i artiklarna. De som vi har letat efter i texterna är enligt följande:

- *Osynliggörande: När någon blir bortglömd, förbigången eller överkörd. Här undersöker vi om någon av presidentkandidaterna får majoriteten av utrymmet, något som kan påföra ett osynliggörande av den andra kandidaten.*
- *Förlöjliga: Att håna eller skämta om någon på deras bekostnad, med mål att få personen att känna sig löjlig. Här undersöker vi huruvida presidentkandidaterna hånas i artiklarna.*
- *Påförande av skuld och skam: Att få någon att känna sig fel. Detta kan vara en följd av dubbelbestraffning och förlöjligande.*

BILAGA 2

Analysschema

Artikel ID:	Hillary Clinton	Donald Trump
Tema 1: Allmänt om artiklarna		
Vem är huvudpersonen i texten? Trump eller Clinton?		
Om båda presidentkandidaterna är med, vem får mest plats?		
Vilken är artikelns huvudsakliga vinkel? Politisk eller personlig.		
I vilka sammanhang nämns presidentkandidaterna? Positivt, negativt, neutralt.		
Tema 2: Personliga egenskaper		
Hur presenteras aktören? Titel, förnamn, efternamn, helt namn eller något annat.		
Nämns några familjerelationer? Vem eller vilka?		
Hur framställs de som privatpersoner?		
Tema 3: Yrkesrelaterade egenskaper		
Hur framställs presidentkandidaterna i sin yrkesroll?		
Framställs några ledarskapsegenskaper, och i så fall vilka?		
Framhävs presidentkandidaternas politiska agenda?		
Framställs presidentkandidaterna som politiskt trovärdiga?		
Beskrivs presidentkandidaternas karriärer som något de själva uppnått eller fått hjälp med?		
Tema 4: Genus och makt		
Finns det några		

könsstereotypa framställningar i texten?		
Påtalas könet?		
Nämns utseendet och i så fall hur?		
Finns det någon antydning till dubbelbestraffning i texten?		
Finns det någon antydning till andra härskartekniker i texten?		